

Handling 2023 nr 225

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från V, S, MP, M, D, L och KD
den 17 november 2023 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Namnet på programmet ändras till "Göteborgs Stads idrottsprogram".
2. Programmet genomgår en språklig bearbetning för att korrigera effekterna av namnjusteringen.
3. Göteborg Stads idrottsprogram 2023–2030 antas.
4. Kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2021 till idrotts- och föreningsnämnden om att ta fram ett idrottspolitiskt program förklaras fullgjort.
5. Kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år förklaras fullgjort.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen antecknade Emmyly Bönfors (C) som yttrande en skrivelse från den 17 november 2023.

Göteborg den 22 november 2023
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Lina Isaksson

Yrkande
Särskilt yttrande

(V, S, MP, M, D, L, KD)
(C)

2023-11-17

Ärende nr 23

Yrkande angående Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Namnet på programmet ändras till "Göteborgs stads idrottsprogram".
2. Programmet genomgår en språklig bearbetning för att korrigera effekterna av namnjusteringen.
3. Göteborg Stads idrottsprogram 2023–2030 antas.
4. Kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2021 till idrotts- och föreningsnämnden om att ta fram ett idrottspolitiskt program förklaras fullgjort.
5. Kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år förklaras fullgjort.

Yrkandet

Programmet återremitterades till idrotts- och föreningsnämnden av kommunstyrelsen 2023-04-05 för några mindre kompletteringar. Det reviderade programmet som nu ligger för beslut är ett bra program som ger förutsättningar att styra stadens arbete inom idrottsfrågorna. Vi anser dock att det behövs en liten justering av programmets namn för att bättre beskriva det. Dessutom minskas risken för sammanblandning av andra typer av dokument inom politiken. Därför anser vi att namnet ska ändras till "Göteborgs stads idrottsprogram". Föreslaget namn gör även att programmet harmoniserar bättre med andra program inom staden.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-01-20

Reviderat 2023-09-28

Diarienummer 1428/22

Handläggare

Johan Pfeiffer

Telefon: 031-368 02 38

E-post: johan.pfeiffer@stadshuset.goteborg.se

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborg Stads idrottspolitiska program 2023-2030 antas.
2. Kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2021 till idrotts- och föreningsnämnden om att ta fram ett idrottspolitiskt program förklaras fullgjort.
3. Kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav i budget 2021 i uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att ta fram ett idrottspolitiskt program. Detta uppdrag har därefter kompletterats i och med kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år.

Ärendet återremitterades till idrotts- och föreningsnämnden av kommunstyrelsen 2023-04-05 § 265 för komplettering. Dessa kompletteringar har nu inarbetats i förslaget.

Idrotts- och föreningsnämnden har 2023-08-30 § 122 beslutat att översända framtaget förslag till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag. Förslaget till program ska, enligt nämnden, skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Programmets syfte är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Stadsledningskontoret bedömer det som sannolikt att ett genomförande av programmet stärker Göteborg som idrottsstad och att kommunfullmäktige kan fastställa förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Idrotts- och föreningsnämnden bedömer att ett genomförande av programmet skulle kunna kräva större ekonomiska resurser än idag. Det framgår dock inte i underlaget vilken omfattning det i så fall skulle röra sig om eller vad i det framtagna förslaget som skulle kräva dessa resurser. Stadsledningskontoret bedömer snarare att programmet i

huvudsak bör kunna genomföras inom befintliga ramar. I det fall idrotts- och föreningsnämnden identifierar konkreta behov av budgettillskott under programmets genomförande hanteras dessa inom de årliga verksamhetsnomineringarna. I den mån programmet medför ökade ambitioner för investeringar i anläggningar kommer detta beredas inom det ordinarie budgetarbetet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborgs Stad ska enligt programmet arbeta för ekologiskt hållbara idrottsevenemang och fungera som ett stöd till evenemangsarrangörer i deras hållbarhetsarbete. En central utgångspunkt i programförslaget är att det ska vara lätt att nå idrottsanläggningarna via hållbara transportsätt.

Byggandet, upprustningen och driften av idrottsanläggningar innebär i varierande grad miljö- och klimatmässiga belastningar. Arbetet med idrottsanläggningarna regleras i det avseendet av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram som bland annat pekar ut ett hållbart byggande som en av sex övergripande strategier.

Bedömning ur social dimension

Programmet förväntas bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande. Programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv mot bakgrund av de stora skillnaderna i folkhälsa bland olika grupper i samhället. För att uppfylla målen i programmet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Civilsamhällets betydelse är framträdande i programmet. Föreningsidrotten stärker med sin verksamhet folkhälsan bland annat genom att ge förutsättningar för fysisk aktivitet och en meningsfull fritid. En stor del av arbetet med programmet handlar om att Göteborgs Stad ska stödja och samverka med föreningsidrotten för att på så vis ge föreningsidrotten förutsättningar att bedriva sin samhällsnyttiga verksamhet.

Ett brett utbud av idrottsevenemang skapar engagemang och gemenskap. Idrottsevenemangen utgör viktiga mötesplatser i staden och bidrar i förlängningen till en mer sammanhållen stad.

Bilagor

1. Kommunfullmäktige protokollsutdrag 2021-09-30 § 13
2. Kommunstyrelsens protokollsutdrag samt yrkande 2023-04-05 § 265
3. Idrotts- och föreningsnämndens handlingar 2023-08-30 § 122
4. Förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Ärendet

Ärendet utgör återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2021 till idrotts- och föreningsnämnden om att ta fram ett idrottspolitiskt program samt omhändertagandet av de kompletteringar som begärdes av kommunstyrelsen 2023-04-05 § 265. Ärendet är därtill en återrapportering av kommunfullmäktiges kompletterande uppdrag 2021-09-30 §13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år. Sammantaget utgör dessa återrapporteringar förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige gav 2020-11-05 § 5 i uppdrag till idrotts- och föreningsnämnden att ta fram ett idrottspolitiskt program. Detta uppdrag har därefter kompletterats i och med kommunfullmäktiges uppdrag 2021-09-30 § 13 till idrotts- och föreningsnämnden att i programmet omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år.

Arbetet med att ta fram förslaget till program har, enligt idrotts- och föreningsnämnden, haft ett brett deltagande från ett stort antal berörda parter och har under våren även varit ute på remiss. Remissen gav nämnder, styrelser, kommunstyrelsens råd, ungdomsfullmäktige, riks-idrottsuniversitetet och föreningsidrotten möjlighet att tycka till om programmet. Förvaltningen har utvecklat förslaget med hänsyn till remissinstansernas yttranden och presenterar ett förslag till program som bedöms kunna stärka Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete.

Programmet ska, enligt nämnden, skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Programmets syfte är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande. Idrotts- och föreningsnämnden har 2022-12-19 beslutat att översända framtaget förslag till kommunstyrelsen som svar på kommunfullmäktiges uppdrag.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-04-05 att återremittera ärendet till idrotts- och föreningsnämnden för komplettering. Ärendet återremitterades till idrotts- och föreningsnämnden som fick i uppdrag att:

- a. Komplettera programmet med strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre.
- b. Komplettera programmet med strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott.
- c. Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer.
- d. Komplettera programmet med strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten.
- e. Komplettera programmet med en skrivning om att fullmåttshallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar.

Programmets utformning

Programmet byggs upp av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott.

För vart och ett av de fyra målområdena finns ett mål formulerat, se figuren nedan.

För varje målområde beskrivs de trender, förutsättningar och omvärldsfaktorer som motiverar respektive mål. Varje mål har ett antal prioriterade strategier som Göteborgs Stad föreslås arbeta med under programperioden i syfte att uppfylla målet.

Det finns därtill en planering för hur målen ska följas upp och en sammanställning av vilka nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för att uppfylla målen.

Genomförande och uppföljning av programmet

Genomförandet av programmet bygger på att de ansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna samordnar sitt arbete för att uppfylla respektive mål. Av den anledningen föreslås samordningsgrupper tillsättas för respektive målområde där de ansvariga aktörernas förvaltningar och bolag gemensamt kan planera och följa upp målen.

Programmet pekar ut 14 aktörer (idrotts- och föreningsnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden, grundskolenämnden, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst, nämnden för funktionsstöd, äldre- samt vård- och omsorgsnämnden, Got Event AB och Göteborg & Co AB) inom Göteborgs Stad som får ett ansvar för att uppfylla ett eller flera av de fyra målen. De ansvariga aktörerna har i uppgift att samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av insatserna. Programmet beskriver därutöver ett antal nämnder och bolagsstyrelser som andra viktiga aktörer, vilka med sin ordinarie verksamhet i olika grad bidrar till att målen uppfylls. Idrotts- och föreningsnämnden har en särskilt framträdande roll som den enda aktören som är utpekad som ansvarig aktör för alla fyra mål. Idrotts- och föreningsnämnden har även i uppgift att driva och samordna arbetet med programmet i sin helhet.

För att programmet ska kunna genomföras kan målen och strategierna behöva omsättas i mer konkreta aktiviteter. De ansvariga nämnderna och bolagsstyrelserna har i uppgift att inventera behoven och göra en planering av hur målen ska uppfyllas. Eftersom förutsättningarna och behoven kan skilja sig mellan målområdena kan en sådan planering behöva se olika ut.

Programmet följs upp av idrotts- och föreningsnämnden både när halva programperioden löpt ut och i slutet av programperioden och delges då kommunfullmäktige. I egenskap av

samordnande aktör kommer därtill idrotts- och föreningsnämnden hållas uppdaterad om arbetets utveckling.

Uppföljningen kommer att ske i form av uppföljningsrapporter som utgår från indikatorer och andra relevanta underlag.

Komplettering efter återremiss

Strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre.

För att tydliggöra gruppen äldres position i det idrottspolitiska arbetet har flera skrivningar i programmet utvecklats. Målområdet föreningsidrott har nu ett tydligare perspektiv om ett livslångt idrottande som inte enbart fokuserar på behovet av att rekrytera och behålla barn och unga utan som även pekar ut vad föreningsidrotten kan betyda särskilt för äldre.

Målområdet idrott på egen hand har kompletterats med resultat från idrotts- och föreningsförvaltningens nya undersökning Idrottsvaneundersökningen 2023 som visar att en stor andel äldre uppger att de inte har kunskap om det befintliga utbudet av anläggningar och aktiviteter i staden. Resultatet stärker behovet av programmets prioriterade strategi att öka kännedomen om utbudet i staden som ett av flera sätt att engagera äldre och andra underrepresenterade grupper.

Programmet ställer sedan tidigare krav på att de prioriterade strategierna som är knutna till målområdena idrottsanläggningar och idrott på egen hand ska riktas mot bland annat gruppen äldre. Även inriktningen för målområdet föreningsidrott har nu kompletterats med att dess prioriterade strategier ska riktas mot personer som är 65 år eller äldre, vilket går i linje med betoningen på arbetet för ett livslångt idrottande.

De prioriterade strategierna är anpassade efter gruppen äldre och de ansvariga aktörerna ska enligt programmet utforma arbetet med de prioriterade strategierna på ett sätt som bäst gynnar gruppen äldre. Av den anledningen föreslår förvaltningen ingen ytterligare strategi att tillföra programmet.

Vid genomförandet av programmet kommer de prioriterade strategierna omvandlas till aktiviteter som på ett mer konkret sätt beskriver arbetet för att engagera specifikt äldre.

Strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott

Undersökningar har visat att flickor mer sällan än pojkar motiveras av idrottandets tävlingsaspekt. Den här förutsättningen, som har förtydligats i programmet, gör det särskilt motiverat för Göteborgs Stad att stödja en verksamhet som ger möjligheter till flexibilitet och som inte förutsätter tävlingsinslag. Denna inriktning går i linje med föreningsidrottens egna målsättningar inom området och bedöms kunna gynna flickors deltagande liksom deltagandet hos andra underrepresenterade grupper.

Eftersom flickor har andra idrottsvanor än pojkar är det viktigt att Göteborgs Stad tar hänsyn till flickors önskemål vid utformningen av nya idrottsanläggningar. Det är något som bedöms kunna gynna flickors föreningsdeltagande och har förtydligats i programmet.

De ansvariga aktörerna för målområdet föreningsidrott ska enligt programmet rikta samtliga strategier mot bland andra flickor. Förvaltningen ser därför inga skäl att tillföra ytterligare strategier som riktar sig särskilt mot flickor. Förvaltningen gör sammantaget

bedömningen att programmet ger Göteborgs Stad en styrning mot de insatser som är viktigast för att stärka flickors förutsättningar att idrotta i förening.

Arbetet som riktar sig mot flickor kommer, likt som för äldre, illustreras på ett tydligare sätt i de mer konkreta aktiviteterna som följer av genomförandet av programmet.

Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer

En viktig plattform för samarbetet med andra aktörer är elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg. Elitidrottsprogrammet drivs av RF-SISU Västra Götaland och finansieras av Göteborgs Stad och är en del av ett större kompetenscenter för elitidrotten som ska fungera som ett nav för föreningsidrottens, kommunens, akademins, näringslivets och andra aktörers stöd till stadens elitidrott. En möjlig utveckling av samarbetet är att arbetet integreras i GoCo Health Innovation Citys samverkansplattform för idrottsforskning, medicin och hälsa, GoCo Active. Göteborgs Stad för aktiva dialoger med de olika samverkansparterna om hur samarbetet kan utvecklas de närmsta åren.

Samarbetet med akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer är inte bara viktigt för stödet till elitidrotten utan även för arbetet för en levande idrottsstad i allmänhet. Programmet slår fast att uppfyllelsen av programmets alla fyra mål är beroende av ett nära samarbete och dialog med stadens invånare, föreningsidrotten, näringslivet, akademien, regionen och andra berörda aktörer.

Strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten

För att stärka behovet av utvecklade insatser för ledarskapsförsörjningen har programmet kompletterats med en prioriterad strategi inom målområdet föreningsidrott. Den prioriterade strategin är formulerad enligt följande: *Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att främja ett hållbart ledarskap inom föreningsidrotten.*

Programmet har även förtydligat behovet av en god ledarskapsförsörjning inom elitidrotten. En god ledarförsörjning är viktig för en stark elitidrott och för att ge förutsättningar för framtida karriärer för stadens elitidrottare. Det kompetenscenter som RF-SISU Västra Götaland håller på att bygga upp i samarbete med Göteborgs Stad har därför ledarskapsförsörjning som en av flera strategiska inriktningar.

Komplettera programmet med en skrivning om att fullmåttshallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar

Målområdet idrottsanläggningar har kompletterats med en skrivning om att normen vid nybyggnation av skolidrottshallar är fullmåttstorlek.

Övriga justeringar i programmet

Efter att idrotts- och föreningsnämnden godkände programförslaget i december 2022 har idrotts- och föreningsförvaltningen genomfört en undersökning om göteborgarnas idrottsvanor. Resultatet kompletterar andra underlag som kommer användas i uppföljningen av programmet och bedöms kunna ge en bättre bild av i vilken utsträckning programmets mål är uppfyllda. De fyra målområdena har därför kompletterats med en till två indikatorer som baseras på idrottsvaneundersökningen.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer det som sannolikt att ett genomförande av programmet stärker Göteborg som idrottsstad.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-05-19 § 14 om en ny struktur för styrande dokument inom strategisk stadsplanering, som innebär en förflyttning från dagens förhållandevis många stadenövergripande planerande styrande dokument till färre program och planer på staden-nivå, som i sin tur vid behov följs av planer på nämnd-/styrelsenivå. Förslaget till idrottspolitiskt program innehåller strategier inom stadsplanering och stadsutveckling, varför det kan vara relevant att tillämpa den beslutade strukturen på programmet.

Merparten av programmets prioriterade strategier ryms inom idrotts- och föreningsnämndens grunduppdrag, vilket i och med beslutet om en ny struktur innebär att nämnden hade kunnat anta en plan på nämndnivå. Stadsledningskontoret bedömer ändå att programmet kan medföra ett värde utifrån att det medför de ”uttalade och delade visionerna” som kommunfullmäktige efterfrågade i samband med att uppdraget gavs i budgeten för 2021.

Stadsledningskontoret konstaterar att jämfört med de flesta andra stadenövergripande program så är merparten av utpekade strategier närliggande idrotts- och föreningsnämndens nuvarande reglemente och att ett flertal av de utpekade nämnderna och styrelserna kommer att ha relativt begränsade bidrag. Det är därför stadsledningskontorets bedömning att idrotts- och föreningsnämnden, utifrån det utpekade ansvaret att driva och samordna arbetet med programmet i sin helhet, behöver säkerställa att de inte belastar övriga nämnder och bolag mer än vad som är nödvändigt för att genomföra strategierna.

Stadsledningskontoret bedömer att idrotts- och föreningsnämndens reviderade förslag till idrottspolitiskt program omhändertar de kompletteringar som kommunstyrelsen begärde 2023-04-05 § 265.

Stadsledningskontoret bedömer att de båda uppdragen till idrotts- och föreningsnämnden kan förklaras fullgjorda och att kommunfullmäktige kan fastställa förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

Motion av Marina Johansson (S) och Henrik Munck (D) om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten i Göteborg

§ 13, 1232/20

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

1. Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter. Programmet ska även omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år.
2. Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av olika anläggningars förutsättningar att öka kapaciteten för idrott på högre nivåer på ett sätt som inte sker på bekostnad av breddidrottens möjligheter att träna och tävla.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med berörda nämnder, styrelser samt relevanta nätverk och paraplyorganisationer, kartlägga ansvarsfördelningen gällande stadens kontakter med föreningslivet samt ge förslag på hur samordningen kan stärkas. Uppdraget berör föreningslivet ur ett brett perspektiv.
4. Den av Marina Johansson och Henrik Munck väckta motionen anses i övrigt besvarad.

Tidigare behandling

Bordlagt den 16 september 2021, § 61.

Handling

2021 nr 136.

Yrkanden

Kalle Bäck (KD), Daniel Bernmar (V), Stina Svensson (FI), Jonas Ransgård (M), Bo Andersson (L) och Martin Nilsson (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Henrik Munck (D), Jörgen Fogelklou (SD) och Sofi Bringsoniou (S) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Idrotts- och föreningsnämnden
Göteborg & Co AB
Göteborgs Stadshus AB

Dag för justering

2021-10-14

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Utdrag ur Protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-04-05

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

§ 265, 1428/22

Beslut

Enligt återremissyrkande från V, S, M, D, MP, L och KD:

Ärendet återremitteras till idrotts- och föreningsnämnden som får i uppdrag att:

- a. Komplettera programmet med strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre.
- b. Komplettera programmet med strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott.
- c. Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer.
- d. Komplettera programmet med strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten.
- e. Komplettera programmet med en skrivning om att fullmåttshallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar.

Tidigare behandling

Bordlagt den 8 mars 2023, § 180 och den 22 mars 2023, § 216.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 20 januari 2023.

Återremissyrkande från V, S, M, D, MP, L och KD särskilt yttrande C den 29 mars 2023.

Protokollsanteckning

Emmyly Bönfors (C) antecknar som yttrande en skrivelse från den 29 mars 2023.

Protokollsutdrag skickas till

Idrotts- och föreningsnämnden - Återremiss

Dag för justering

2023-05-04

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Jonas Attenius

Justerande

Axel Josefson

Återremissyrkande

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Moderaterna,
Demokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna
Kristdemokraterna
Centerpartiet

Särskilt yttrande

2023-03-29

Återremissyrkande angående Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Ärendet återremitteras till Idrotts- och föreningsnämnden som får i uppdrag att
 - a. Komplettera programmet med strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre.
 - b. Komplettera programmet med strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott.
 - c. Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer.
 - d. Komplettera programmet med strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten.
 - e. Komplettera programmet med en skrivning om att fullmättshallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar.

Yrkandet

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030 är ett av stadens allra viktigaste program då det spänner över flera områden. Folkhälsa, jämlikhet, integration och meningsfull fritid är alla viktiga samhällsfrågor som på ett eller annat sätt berörs av programmet. Programmet behöver dock i vissa fall konkretiseras och kompletteras.

Det behövs även ytterligare konkretiseringar och strategier gällande arbetet som riktar sig till flickor eftersom de är underrepresenterade och ägnar sig åt delvis andra former av idrottande än pojkar. Kompletterande skrivningar om hur staden kan underlätta för dess innevånare att hitta till aktiviteter och idrotter hos redan bidragsberättigade föreningar bör tillföras.

I avsnittet om elitidrott konstateras att ett väl fungerande samarbete mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer är nyckeln för en framgångsrik utveckling av (elit)idrott i Göteborg. I linje med detta hade det varit önskvärt med en viss precisering av hur detta samarbete ska utvecklas och vilken roll Göteborgs Stad kommer att ta i utvecklingen. Vidare saknas under avsnittet om elitidrott, strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare, som spelar en central roll för utvecklingen av såväl elitidrott som idrott mer generellt.

För att uppfylla målen i programmet riktas strategierna med all rätt mot grupperna ”barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar”.

Större delen av texten i programmet ägnas emellertid åt gruppen barn och ungdomar, medan gruppen äldre göteborgare enbart nämns i förbifarten och utan explicita strategier. Även äldre göteborgare har en självklar plats i idrottslivet och i takt med att vi blir allt äldre och friskare behöver idrotten anpassas till att möjliggöra idrottande upp i högre åldrar. Det idrottspolitiska programmet bör därför också innehålla strategier för att i ökad utsträckning engagera denna grupp.

Kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om att fullmåttshallar sak vara norm vid nybyggnation av skolidrottshallar. Detta behöver återigen slås fast i det aktuella programmet. Vi ser att man undantagsvis kan frånga detta beslut av ytskäl om en fullmåttshall omöjliggör nyetablering av en skola.

§ 122, diarienummer 0464/22

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Beslut

Enligt yrkande från KD, M, L, V, S och särskilt yttrande D:

1. Göra förändringar av förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030 i enlighet med punkt a, b, c och d i detta yrkande.
2. I övrigt godkänna förslaget till Göteborg Stads idrottspolitiska program 2023-2030 och översända förslaget med beslutade ändringar i enlighet med beslutssats 1 i detta yrkande till kommunstyrelsen som svar på kommunstyrelsens återremiss (§ 265, 2023-04-05) samt som svar på kommunfullmäktiges uppdrag att ”ta fram ett idrottspolitiskt program” (§ 5, 2020-11-05) och kommunfullmäktiges uppdrag att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att i programmet ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år” (§ 13, 2021-09-30).

Tidigare behandling

I idrotts- och föreningsnämnden 2023-06-19, § 107 och 2022-12-19, § 184

Handlingar

- Tjänsteutlåtande avdelning utveckling & ekonomistyrning, daterat 2023-05-31
- Yrkande KD, M, L, V, S och särskilt yttrande D angående Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030, daterat 2023-08-25
- Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030
- Återremissyrkande angående Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030
- Protokollsutdrag idrotts- och föreningsnämnden, 2023-06-19, § 107
- Protokollsutdrag idrotts- och föreningsnämnden, 2022-12-19, § 184

Yrkanden

Ordföranden Bettan Andersson (V) yrkar bifall till yrkande från KD, M, L, V, S och särskilt yttrande D.

Propositionsordning

Ordföranden Bettan Andersson (V) ställer yrkandet från KD, M, L, V, S och särskilt yttrande mot förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar bifalla yrkandet från KD, M, L, V, S och särskilt yttrande D.

Protokollsutdrag skickas till

- Avdelning utveckling & ekonomistyrning
- Kommunstyrelsen

Dag för justering

2023-09-04

Vid protokollet

Sekreterare

Ida Suni

Ordförande

Bettan Andersson (V)

Justerande

Dan-Ove Marcelind (KD)

Yrkande
Särskilt yttrande
2023-08-25

(KD, M, L, V, S)
(D)
Ärende nr 122

Yrkande angående – Göteborg Stads idrottspolitiska program 2023-2030

Förslag till beslut

I idrott- och föreningsnämnden:

1. Göra förändringar av förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030 i enlighet med punkt a, b, c och d i detta yrkande.
 - a) På sidan 21 under rubriken ”Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott”, ändra stycke 5 enligt nedan:

”Med två riksidsrottsuniversitet och två riksidsrottsgymnasier har Göteborg en stark grund som idrottsstad. Idrottsutbildningarna har ett stort värde för staden och gör att elitsatsande idrottare kan utveckla sitt idrottande i Göteborg genom individanpassade program och möjligheten att kombinera sitt idrottande med studier. Med en stödjande infrastruktur i staden kan elitidrottarens erfarenheter och kunskaper tas till vara även efter den aktiva karriären i olika typer av ledarroller. Tillsammans med akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer har Göteborgs Stad en viktig uppgift att ge idrottsutövare möjlighet att kunna vara verksamma i staden hela livet.”

Till:

”Med två riksidsrottsuniversitet, två riksidsrottsgymnasier och en omfattande akademisk forsknings- och utbildningsverksamhet i idrottsvetenskap vid Göteborgs universitet, har Göteborg en stark grund som idrottsstad. Akademiska idrottsutbildningar, Riksidsrottsuniversitet och Riksidsrottsgymnasier har ett stort värde för staden och gör att elitsatsande idrottare kan utveckla sitt idrottande i Göteborg genom individanpassade program och möjligheten att kombinera sitt idrottande med studier. Med en stödjande infrastruktur i staden kan elitidrottarens erfarenheter och kunskaper tas till vara även efter den aktiva karriären i olika typer av ledarroller. Tillsammans med akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer har Göteborgs Stad en viktig uppgift att ge idrottsutövare möjlighet att kunna vara verksamma i staden hela livet.”

- b) På sidan 21 under rubriken ”Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott”, ändra stycke 6 enligt nedan:

”Ett plattform för Göteborgs Stads stöd till elitidrotten är samarbetet med RF-SISU Västra Götaland kring elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg. Elitidrottsprogrammet har en central roll i det kompetenscenter för elitidrott som

håller på att etableras och som ska bli navet för samarbetet mellan kommunen, föreningsidrotten, akademien och näringslivet och andra aktörer i frågor som rör stöd till elitidrotten. Kompetenscentret ska stärka elitidrottares förutsättningar bland annat genom ledarskapsutbildningar, idrottsmedicinsk expertis och en forskningsbaserad kunskapsutveckling.”

Till:

”En plattform för Göteborgs Stads stöd till elitidrotten är samarbetet med Riksidrottsuniversiteten i Göteborg samt med RF-SISU Västra Götaland kring elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg. Dessa har en central roll i det kompetenscenter för elitidrott som håller på att etableras och som ska bli navet för samarbetet mellan kommunen, föreningslivet, akademien, näringslivet och andra aktörer i frågor som rör stöd till elitidrotten. Kompetenscentret ska stärka elitidrottares förutsättningar bland annat genom ledarskapsutbildningar, idrottsmedicinsk expertis och en forskningsbaserad kunskapsutveckling.”

- c) På sidan 21 under rubriken *”Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott”*, efter stycke 6 lägga till följande nytt stycke:

”Grunden för en god ledarskapsförsörjning är dels stadens samarbete med RF-SISU Västra Götaland, dels med akademiernas olika utbildningar och specifikt med Institutionen för kost- och idrottsvetenskap (IKI) vid Göteborgs universitet. IKI antar årligen cirka 80 studenter inom utbildningsprogrammen i Sports Coaching och Hälsopromotion, och har även omfattande forskningsverksamhet inom idrott, kost och hälsopromotion.”

- d) På sidan 21 under rubriken *”Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott”*, ändra stycke 7 enligt nedan:

”En möjlig fortsättning för det tvärsektoriella samarbetet kan ske inom ramen för det så kallade GoCo Active. GoCo Active är en samverkansplattform för idrottsforskning, medicin och hälsa som drivs av GoCo Health Innovation City och som syftar till att knyta till sig föreningsidrotten, akademien, näringslivet och andra aktörer till ett samarbete.”

Till:

”En möjlig fortsättning för det tvärsektoriella samarbetet kan även ske inom ramen för det så kallade GoCo Active. GoCo Active är en samverkansplattform för idrottsforskning, medicin och hälsa som drivs av GoCo Health Innovation City och som syftar till att knyta till sig föreningsidrotten, akademien, näringslivet och andra aktörer till ett samarbete.”

2. I övrigt godkänna förslaget till Göteborg Stads idrottspolitiska program 2023-2030 och översända förslaget med beslutade ändringar i enlighet med beslutssats 1 i detta yrkande till kommunstyrelsen som svar på kommunstyrelsens återremiss (§ 265, 2023-04-05) samt som svar på kommunfullmäktiges uppdrag att ”ta fram ett idrottspolitiskt program” (§ 5, 2020-11-05) och kommunfullmäktiges uppdrag att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta

aspekter” och att i programmet ”omhändertata åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år” (§ 13, 2021-09-30).

Yrkandet

I avsnittet om elitidrott i Göteborgs Stads idrottspolitiska program, så nämns RF-SISU:s satsning på High Performance Göteborg och även den satsning på excellens som förmodligen kommer att tillkomma i Mölndal och som går under i namnet GoCo Active. Även Riksidrottsgymnasier och Riksidrottsuniversitet nämns. Däremot sägs ingenting om att det vid Göteborgs universitet har funnits en Idrottshögskola under cirka 15 år och att den alltsedan 2010 utgör en egen akademisk institutionen som går under namnet Institutionen för kost- och idrottsvetenskap. Denna institution är även värdinstitution för Riksidrottsuniversitetet vid GU och bedriver ett attraktivt och efterfrågat utbildningsprogram i sports coaching som antar 50 studenter årligen och som till stor del försörjer Västsverige med välutbildade idrottsledare och coacher. Att detta inte omnämns i stadens idrottspolitiska program programmet är ett misstag och måste inkluderas. Det är att jämföra med att Stockholm inte skulle omnämna Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) i sitt idrottspolitiska program.

Vidare nämns ingenting i tjänsteutlåtandet om den stora satsning som Göteborgs universitet gjort de senaste decennierna på idrottsvetenskap, dvs forskning och utbildning med inriktning på idrott, hälsopromotion, kost och fysisk aktivitet. Vid GU finns dels ett hälsopromotionsprogram som utbildar inom kost och fysisk aktivitet med inriktning på ledarskap, dels ett sports coaching-program som utbildar med inriktning på idrottsledarskap. Mellan 80-100 studenter antas årligen till dessa utbildningar och GU står därför för en mycket stor del av ledarförsörjningen inom dessa områden i Västsverige. GU:s idrottsvetenskapliga roll är minst lika viktig att omnämna i detta sammanhang som att nämna RF-SISU:s roll. Vi yrkar därför på att de ändringar som föreslås i beslutsatserna görs för att bättre fånga denna verksamhet.

Bilagor

1. Tydliggörande om förändringar av text markerat i gult.

BILAGA 1 Tydliggörande av förändringar av text markerat i gult

”Med två riksidsrottsuniversitet, två riksidsrottsgymnasier och en omfattande akademisk forsknings- och utbildningsverksamhet i idrottsvetenskap vid Göteborgs universitet, har Göteborg en stark grund som idrottsstad. Akademiska idrottsutbildningar, Riksidsrottsuniversitet och Riksidsrottsgymnasier har ett stort värde för staden och gör att elitsatsande idrottare kan utveckla sitt idrottande i Göteborg genom individanpassade program och möjligheten att kombinera sitt idrottande med studier. Med en stödjande infrastruktur i staden kan elitidrottares erfarenheter och kunskaper tas till vara även efter den aktiva karriären i olika typer av ledarroller. Tillsammans med akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer har Göteborgs Stad en viktig uppgift att ge idrottsutövare möjlighet att kunna vara verksamma i staden hela livet.”

En plattform för Göteborgs Stads stöd till elitidrotten är samarbetet med Riksidsrottsuniversiteten i Göteborg samt med RF-SISU Västra Götaland kring elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg. Dessa har en central roll i det kompetenscenter för elitidrott som håller på att etableras och som ska bli navet för samarbetet mellan kommunen, föreningslivet, akademien, näringslivet och andra aktörer i frågor som rör stöd till elitidrotten. Kompetenscentret ska stärka elitidrottares förutsättningar bland annat genom ledarskapsutbildningar, idrottsmedicinsk expertis och en forskningsbaserad kunskapsutveckling.

Grunden för en god ledarskapsförsörjning är dels stadens samarbete med RF-SISU Västra Götaland, dels med akademiernas olika utbildningar och specifikt med Institutionen för kost- och idrottsvetenskap (IKI) vid Göteborgs universitet. IKI antar årligen cirka 80 studenter inom utbildningsprogrammen i Sports Coaching och Hälsopromotion, och har även omfattande forskningsverksamhet inom idrott, kost och hälsopromotion.

En möjlig fortsättning för det tvärssektoriella samarbetet kan även ske inom ramen för det så kallade GoCo Active. GoCo Active är en samverkansplattform för idrottsforskning, medicin och hälsa som drivs av GoCo Health Innovation City och som syftar till att knyta till sig föreningsidrotten, akademien, näringslivet och andra aktörer till ett samarbete.”

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-31

Diarienummer 0464/22

Handläggare

Daniel Goffe

Telefon: 031-368 21 86

E-post: daniel.goffe@ioff.goteborg.se

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030.

2. Idrotts- och föreningsnämnden översänder förslaget till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030 till kommunstyrelsen som svar på kommunstyrelsens återremiss (§ 265, 2023-04-05) samt som svar på kommunfullmäktiges uppdrag att ”ta fram ett idrottspolitiskt program” (§ 5, 2020-11-05) och kommunfullmäktiges uppdrag att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att i programmet ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år” (§ 13, 2021-09-30).

Sammanfattning

Det förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program som idrotts- och föreningsnämnden sedan tidigare godkänt har reviderats till följd av att kommunstyrelsen i april återremitterade ärendet för vissa kompletteringar och konkretiseringar. De justeringar som har gjorts förtydligar hur programmet styr mot insatser för flickor och ledare i föreningslivet, äldre, planeringen av fullmättshallar samt samarbetet med föreningslivet, akademien, näringslivet och andra aktörer. Det reviderade programförslaget föreslås översändas till kommunstyrelsen för ett antagande i kommunfullmäktige.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De justeringar som har gjorts av programförslaget till följd av återremissen bedöms inte ha någon betydande påverkan på den ekonomiska dimensionen. Programmet i sin helhet innebär fortsatta kostnader för att bland annat stödja föreningsidrotten, stödja olika typer av idrottsevenemang och att bygga, rusta upp och drifta idrottsanläggningar. Att uppfylla målen i programmet kan kräva att större ekonomiska resurser behöver tillföras jämfört med i dag, framför allt vad gäller investeringar i idrottsanläggningar. Forskning visar dock att satsningar på idrott ska ses som en investering som över tid genererar bättre hälsa och ekonomi för både individen och samhället. De ekonomiska analyserna och besluten omhändertas inom ramen för Göteborgs Stads process för investerings- och verksamhetsnomineringar.

Bedömning ur ekologisk dimension

De justeringar som har gjorts av programförslaget till följd av återremissen bedöms inte ha någon betydande påverkan på den ekologiska dimensionen. Programmet förutsätter satsningar på byggandet, upprustningen och driften av idrottsanläggningar, vilket i varierande grad belastar miljön och klimatet. Arbetet med idrottsanläggningar regleras i det avseendet av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram som bland annat pekar ut ett hållbart byggande som en av sex övergripande strategier. Även idrottsevenemangen och transporterna till och från idrottsanläggningarna är viktiga ur ett ekologiskt perspektiv. Göteborgs Stad ska enligt programmet arbeta för ekologiskt hållbara idrottsevenemang och fungera som ett stöd till evenemangsarrangörer i deras hållbarhetsarbete. Vidare är en viktig utgångspunkt i programmet att idrottsanläggningarna ska användas effektivt – att det ska finnas förutsättningar för många idrotter på samma idrottsanläggning, att idrottsanläggningarna samnyttjas med andra funktioner och att vissa typer av idrottsanläggningar ska kunna användas under en större del av dygnets timmar.

Bedömning ur social dimension

De justeringar som har gjorts av programförslaget till följd av återremissen förtydligar programmets bidrag till en social hållbarhet. Programmet ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande. Programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv mot bakgrund av de stora skillnaderna i folkhälsa bland olika grupper i samhället. Jämlikhetsperspektivet tar sig bland annat uttryck i målsättningar och strategier för att såväl användningen av idrottsanläggningarna som deltagandet i föreningsidrottandet och idrottandet på egen hand ska öka och bli mer jämlikt. Ett viktigt värde för kommunens stöd till elitidrotten är att stödet ska vara jämlikt och jämställt.

Andra viktiga sociala värden som lyfts fram i programmet är civilsamhällets betydelse och idrottsevenemangens bidrag till engagemang och gemenskap i staden.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030
2. Protokollsutdrag idrotts- och föreningsnämnden 2022-12-19, § 189
3. Återremissyrkande angående Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Ärendet

Idrotts- och föreningsnämnden översände i december 2022 ett förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen återremitterade ärendet till nämnden för vissa kompletteringar. Förvaltningen har tagit fram ett reviderat programförslag som nu föreslås godkännas och på nytt översändas till kommunstyrelsen för antagande i kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Idrotts- och föreningsförvaltningen har utifrån ett uppdrag i Göteborgs Stads Budget 2021 sedan tidigare tagit fram ett förslag till idrottspolitiskt program för Göteborgs Stad.

Programförslaget är resultatet av ett brett arbete under två års tid där förtroendevalda, andra förvaltningar och bolag, föreningsidrotten, akademin, ungdomsfullmäktige med flera varit delaktiga i arbetsprocessen. Programförslaget består av fyra mål som ansvariga nämnder och bolagsstyrelser ska arbeta för att uppfylla fram till år 2030. Programmet ska ge en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad och bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Idrotts- och föreningsnämnden godkände programförslaget den 19 december 2022 (se bilagt protokollsutdrag 2022-12-19, § 184) och översände programförslaget till kommunstyrelsen för vidare hantering.

När ärendet behandlades på kommunstyrelsens sammanträde den 5 april 2023 (§ 265) återremitterades ärendet till idrotts- och föreningsnämnden för vissa kompletteringar och konkretiseringar, se bilagt återremissyrkande.

Kommunstyrelsens återremiss innehåller fem beslutspunkter.

- a. Komplettera programmet med strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre.
- b. Komplettera programmet med strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott.
- c. Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer.
- d. Komplettera programmet med strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten.
- e. Komplettera programmet med en skrivning om att fullmåtthallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar.

Idrotts- och föreningsförvaltningen har tagit fram ett reviderat förslag till idrottspolitiskt program som omhändertar de kompletteringar och konkretiseringar som efterfrågas i kommunstyrelsens beslut.

I avsnittet nedan beskrivs de justeringar och överväganden som gjorts utifrån de fem beslutspunkterna.

Förvaltningens bedömning

Beslutspunkt a: Komplettera programmet med strategier för att i ökad utsträckning engagera gruppen äldre

För att uppfylla målen i det idrottspolitiska programmet är det grundläggande att Göteborgs Stad på olika sätt arbetar för att stärka äldres förutsättningar. Äldre deltar i

lägre utsträckning inom föreningsidrotten och rör på sig mindre i vardagen även generellt sett. För att uppfylla programmets syfte att bidra till ett jämlikt idrottande är det därför av vikt att insatserna anpassas för att engagera gruppen äldre.

För att tydliggöra gruppen äldres position i det idrottspolitiska arbetet har flera skrivningar i programmet utvecklats. Målområdet föreningsidrott har nu ett tydligare perspektiv om ett livslångt idrottande som inte enbart fokuserar på behovet av att rekrytera och behålla barn och unga utan som även pekar ut vad föreningsidrotten kan betyda särskilt för äldre. För äldre kan föreningsidrotten utgöra ett socialt sammanhang och bidra till en känsla av gemenskap och tillhörighet samtidigt som det möjliggör en aktiv livsstil. Ett livslångt idrottande förutsätter även ett fokus på barn och unga eftersom äldres idrottsvanor påverkas av de mönster som etableras i tidig ålder. Alla i Göteborg ska oavsett ålder känna att de kan vara aktiva i föreningsidrotten, antingen som utövare eller som ledare.

Målområdet idrott på egen hand har kompletterats med resultat från idrotts- och föreningsförvaltningens nya undersökning Idrottsvaneundersökningen 2023 som visar att en stor andel äldre uppger att de inte har kunskap om det befintliga utbudet av anläggningar och aktiviteter i staden. Resultatet stärker behovet av programmets prioriterade strategi att öka kännedomen om utbudet i staden som ett av flera sätt att engagera äldre och andra underrepresenterade grupper.

Programmet ställer sedan tidigare krav på att de prioriterade strategierna som är knutna till målområdena idrottsanläggningar och idrott på egen hand ska riktas mot bland annat gruppen äldre. Även inriktningen för målområdet föreningsidrott har nu kompletterats med att dess prioriterade strategier ska riktas mot personer som är 65 år eller äldre, vilket går i linje med betoningen på arbetet för ett livslångt idrottande.

De prioriterade strategierna är anpassade efter gruppen äldre och de ansvariga aktörerna ska enligt programmet utforma arbetet med de prioriterade strategierna på ett sätt som bäst gynnar gruppen äldre. Av den anledningen föreslår förvaltningen ingen ytterligare strategi att tillföra programmet.

Programmet pekar sammantaget ut en lång rad insatser som är viktiga för att engagera gruppen äldre. Insatserna har utarbetats med utgångspunkt i forskningsresultat och inspel från olika referensgrupper under arbetet med programförslaget. Programförslaget lyfter bland annat behovet av att göra det lätt att ta sig till idrottsanläggningarna genom trygga och hållbara transporter till och från idrottsanläggningarna. Andra centrala delar av programmet handlar om att idrottsanläggningarna ska upplevas trygga och att det inte ska finnas fysiska hinder för att använda dem. Vidare ska Göteborgs Stad enligt programförslaget främja aktiviteter med låga trösklar, utveckla och stödja insatser för att erbjuda utrustning och öka kännedomen om utbudet av idrottsanläggningar, utrustning och aktiviteter för idrott på egen hand. Förvaltningen gör bedömningen att programmet ger Göteborgs Stad en tydlig styrning i arbetet för att engagera äldre inom idrott.

Förvaltningen har i samband med arbetet med återremissen fört dialog med kommunens framtidsutvecklare, de seniorer som ideellt bidrar i arbetet med Åldersvänliga Göteborg, som bekräftar att det är de insatser som lyfts i programmet som är viktiga för att skapa ett större deltagande bland äldre.

Vid genomförandet av programmet kommer de prioriterade strategierna omvandlas till aktiviteter som på ett mer konkret sätt beskriver arbetet för att engagera specifikt äldre.

Besluts punkt b: Komplettera programmet med strategier riktade mot tjejer under avsnittet Föreningsidrott

Flickor deltar i lägre utsträckning än pojkar i föreningsidrotten och arbetet för ett jämlikt deltagande i föreningsidrotten kräver ett särskilt fokus bland annat på flickor. För att tydliggöra detta har flera skrivningar i programmet utvecklats.

Flickors deltagande i föreningsidrotten är, precis som för pojkar, som störst i åldersgruppen 13–15 år och därefter minskar andelen aktiva bland 16–19-åringarna och 20–25-åringarna. Skillnaden är framför allt att andelen aktiva flickor (49 procent) generellt sett är lägre än bland pojkarna (60 procent), vilket kan göra flickors idrottande särskilt sårbart när flickor under en period ser många jämnåriga som slutar inom föreningsidrotten.

Föreningsidrottens utmaning handlar om att attrahera en grupp av barn och unga som har andra preferenser och förutsättningar än tidigare generationer. I takt med att de aktiva kommer upp i ungdomsåldrarna har föreningsidrotten svårt att bevara intresset för att idrotta i förening. En aspekt tycks handla om att föreningsidrotten av många upplevs som en miljö för tävlingsintresserade, vilket kan stå i konflikt med en ökad efterfrågan från barn och unga om att ha ett större inflytande över det egna idrottandet. Det här kan ta sig uttryck i en specialisering och en utslagning som riskerar att särskilt drabba flickor. Undersökningar har visat att flickor mer sällan än pojkar motiveras av idrottandets tävlingsaspekt.

Den här förutsättningen, som har förtydligats i programmet, gör det särskilt motiverat för Göteborgs Stad att stödja en verksamhet som ger möjligheter till flexibilitet och som inte förutsätter tävlingsinslag. Denna inriktning går i linje med föreningsidrottens egna målsättningar inom området och bedöms kunna gynna flickors deltagande liksom deltagandet hos andra underrepresenterade grupper.

En annan viktig aspekt som påverkar flickors deltagande inom föreningsidrotten handlar om utbudet av idrottsanläggningar. Eftersom flickor har andra idrottsvanor än pojkar är det viktigt att Göteborgs Stad tar hänsyn till flickors önskemål vid utformningen av nya idrottsanläggningar. Det är något som bedöms kunna gynna flickors föreningsdeltagande och har förtydligats i programmet.

De ansvariga aktörerna för målområdet föreningsidrott ska enligt programmet rikta samtliga strategier mot bland andra flickor. Förvaltningen ser därför inga skäl att tillföra ytterligare strategier som riktar sig särskilt mot flickor. Förvaltningen gör sammantaget bedömningen att programmet ger Göteborgs Stad en styrning mot de insatser som är viktigast för att stärka flickors förutsättningar att idrotta i förening.

Bärande delar av programmet är att ge förutsättningar för en flexibel och inkluderande föreningsidrott som inte förutsätter tävlingsinslag och en föreningsidrott som med låga trösklar har en närvaro där flickor och andra målgrupper befinner sig. Programmet styr mot trygga idrottsanläggningar, med närvarande ledare och vuxna, där flickor och andra målgrupper ges möjlighet att delta i utformningen. Förvaltningen gör bedömningen att det är denna typ av insatser som kan få fler flickor att lockas till föreningsidrotten och därtill få fler flickor att behålla intresset att fortsätta inom föreningsidrotten.

Arbetet som riktar sig mot flickor kommer, liksom för äldre, illustreras på ett tydligare sätt i de mer konkreta aktiviteterna som följer av genomförandet av programmet.

Beslutspunkt c: Konkretisera samarbetet mellan kommun, akademi, föreningsidrott, näringsliv och andra aktörer

En stark elitidrott behöver stöd från flera aktörer inom idrottsstaden Göteborg. Göteborgs Stad kan inte till fullo påverka arbetet för en stark elitidrott men har möjlighet att bidra tillsammans med andra. För att tydliggöra Göteborgs Stads roll i ett sådant samarbete har programmets förtydligats.

En viktig plattform för samarbetet med andra aktörer är elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg. Elitidrottsprogrammet drivs av RF-SISU Västra Götaland och finansieras av Göteborgs Stad och är en del av ett större kompetenscenter för elitidrotten som ska fungera som ett nav för föreningsidrottens, kommunens, akademins, näringslivets och andra aktörers stöd till stadens elitidrott. En möjlig utveckling av samarbetet är att arbetet integreras i GoCo Health Innovation Citys samverkansplattform för idrottsforskning, medicin och hälsa, GoCo Active. Göteborgs Stad för aktiva dialoger med de olika samverkansparterna om hur samarbetet kan utvecklas de närmsta åren.

Idrottsstaden Göteborg har starka resurser i stadens två riksidsrottsuniversitet och två riksidsrottsgymnasier. Idrottsutbildningarna ger elitsatsande idrottare bättre förutsättningar och en möjlighet att fortsätta vara verksamma i staden, vilket stärker Göteborg som en attraktiv stad för idrott. För att komma längre som idrottsstad är det viktigt att bygga vidare på den stödjande infrastruktur som finns i Göteborg.

Göteborgs Stads roll i samarbetet med andra aktörer ska präglas av att se till hela stadens bästa och värna en jämlik och jämställd idrott. För elitsatsningar kan det till exempel innebära att ta särskild hänsyn till idrotter med sämre förutsättningar och att dra nytta av elitidrottarnas funktion som ambassadörer för ungdomsidrottare i hela staden.

Samarbetet med akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer är inte bara viktigt för stödet till elitidrotten utan även för arbetet för en levande idrottsstad i allmänhet. Programmet slår fast att uppfyllelsen av programmets alla fyra mål är beroende av ett nära samarbete och dialog med stadens invånare, föreningsidrotten, näringslivet, akademien, regionen och andra berörda aktörer.

Beslutspunkt d: Komplettera programmet med strategier för att stödja och utveckla ledare/tränare inom såväl bredd- som elitidrotten

Motiverade och kompetenta ledare är en förutsättning för att föreningsidrotten ska kunna växa. Samarbetet med RF-SISU Västra Götaland, som innefattar både utbildningsinsatser riktade till föreningsidrotten och ett ledarskapsprogram för unga ledare, är en viktig plattform för utvecklingen av stadens ledarskapsförsörjning.

För att stärka behovet av utvecklade insatser för ledarskapsförsörjningen har programmet kompletterats med en prioriterad strategi inom målområdet föreningsidrott. Den prioriterade strategin är formulerad enligt följande: *Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att främja ett hållbart ledarskap inom föreningsidrotten.*

Den prioriterade strategin tar fasta på behovet av ett hållbart ledarskap som förutsätter ett aktivt arbete både för att stärka ledare och för att rekrytera och behålla ledare inom föreningsidrotten. Beskrivningarna av ett hållbart ledarskap har utvecklats i programmet

som bland annat betonar betydelsen av ledare som trygga vuxna förebilder inom en förening.

Programmet har även förtydligat behovet av en god ledarskapsförsörjning inom elitidrotten. En god ledarförsörjning är viktig för en stark elitidrott och för att ge förutsättningar för framtida karriärer för stadens elitidrottare. Det kompetenscenter som RF-SISU Västra Götaland håller på att bygga upp i samarbete med Göteborgs Stad har därför ledarskapsförsörjning som en av flera strategiska inriktningar.

Beslutspunkt e: Komplettera programmet med en skrivning om att fullmåttshallar är normen vid nybyggnation av skolidrottshallar

För att stadens invånare ska ha goda möjligheter att idrotta och ha en aktiv fritid behöver idrottsanläggningarna kunna användas i så stor utsträckning som möjligt. En aspekt av det är att skolidrottshallarna, där det är möjligt, utformas i fullmåttstorlek, det vill säga att hallarna ger förutsättningar för en spelplan motsvarande 40 gånger 20 meter. Handboll och futsal är två exempel på idrotter som i matchsammanhang behöver spela i hallar av fullmåttstorlek.

För att tydliggöra det har målområdet idrottsanläggningar kompletterats med en skrivning om att normen vid nybyggnation av skolidrottshallar är fullmåttstorlek.

Övriga justeringar i programmet

Efter att idrotts- och föreningsnämnden godkände programförslaget i december 2022 har idrotts- och föreningsförvaltningen genomfört en undersökning om göteborgarnas idrottsvanor. Idrottsvaneundersökningen 2023 riktar sig till ett slumpmässigt urval av Göteborgs invånare över 18 år och undersöker bland annat frågor om idrottsvanor, upplevd tillgänglighet till idrottsanläggningar och önskemål om idrottsanläggningar i staden. Resultatet kompletterar andra underlag som kommer användas i uppföljningen av programmet och bedöms kunna ge en bättre bild av i vilken utsträckning programmets mål är uppfyllda. Programförslaget har därför uppdaterats. De fyra målområdena har kompletterats med en till två indikatorer som baseras på idrottsvaneundersökningen.

För att underlätta i kommunikationen med föreningslivet och andra aktörer kommer programmet efter dess antagande ges en mer utvecklad layout med tillhörande bilder.

Johan Sävchage

Lotta Lidén Lundgren

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef utveckling & ekonomistyrning

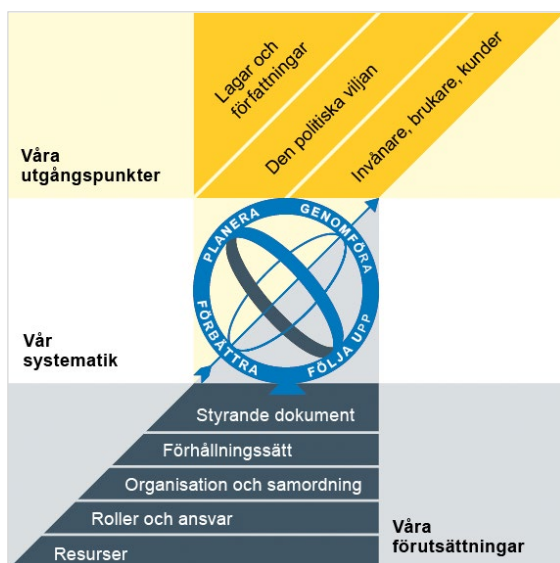
Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030

Planerande styrande dokument

Vision
► Program
Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:

[Nämnd/styrelse/befattning]

Gäller för:

[Text]

Diarienummer:

[Nummer]

Datum och paragraf för
beslutet:

[Text]

Dokumentsort:

[Dokumentsort]

Giltighetstid:

[Giltighetstid]

Senast reviderad:

[Datum]

Dokumentansvarig:

[Funktion]

Bilagor:

[Bilagor]

Innehåll

Inledning	4
Syftet med detta program	4
Vem omfattas av programmet	4
Giltighetstid	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument.....	5
Genomförande av detta program.....	5
Uppföljning av detta program.....	5
Ett program för en levande idrottsstad	7
Idrottsanläggningar	9
Föreningsidrott.....	13
Idrott på egen hand.....	17
Idrottsevenemang och elitidrott.....	20
Uppföljningen av programmets mål	23
Centrala begrepp	28
Bilaga 1. Relaterade styrande dokument	29
Bilaga 2. Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030	31

Inledning

Syftet med detta program

Göteborg ska vara en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. Idrottsfrågorna behöver därför ha en tydlig plats när staden utvecklas. Det här programmet ska skapa en gemensam syn på utvecklingen av idrott inom Göteborgs Stad. Programmets mål och strategier ska bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och ett jämlikt idrottande.

Vem omfattas av programmet

Programmet omfattar Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser. Det är i första hand följande nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av programmet: exploateringsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, Got Event, grundskolenämnden, Göteborg & Co, idrotts- och föreningsnämnden, kretslopp- och vattennämnden, nämnden för funktionsstöd, nämnden för demokrati och medborgarservice, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Sydväst och Nordost, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden, utbildningsnämnden och äldre- samt vård- och omsorgsnämnden.

Giltighetstid

Detta program gäller för perioden 2023–2030.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i Göteborgs Stads Budget 2021 att ge idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program. Uppdraget motiverades i budgeten på följande sätt:

En genomtänkt plan för utveckling av stadens fritids- och idrottsområden skulle gynna utvecklingen av en jämlik och sammanhållen stad. Uttalade och delade visioner skulle öka tydligheten i samplaneringen med andra aktörer i stadsplaneringsfrågor. Nämnden får därför i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program.

I samband med att kommunfullmäktige den 30 september 2021 (§ 13) behandlade en motion om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten i Göteborg gavs idrotts- och föreningsnämnden ett kompletterande uppdrag. Uppdraget var att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att programmet även ska ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år”.

Koppling till andra styrande dokument

Programmet har kopplingar till ett större antal styrande dokument i Göteborgs Stad, se Bilaga 1 ("Relaterade styrande dokument"). Ett närliggande styrande dokument är programmet för en jämlik stad som bland annat slår fast att barn och unga ska ha en tillgänglig och meningsfull fritid. Friluftsprogrammet är ett annat närliggande styrande dokument som bland annat betonar vikten av idrottsrelaterade aktiviteter i naturområden.

Det idrottspolitiska programmet finns i ett sammanhang av relaterade styrande dokument i Göteborgs Stad. Den styrning som programmet bidrar med ska komplettera, och inte överlappa med, den befintliga styrningen. Det innebär att det idrottspolitiska programmet inte upprepar mål och strategier som i befintliga program och planer redan ger en utpekad riktning för Göteborgs Stad. Några exempel på styrande dokument som bidrar med styrning inom idrottsområdet är program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor, miljö- och klimatprogrammet och det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet. Dessa program ger en inriktning för bland annat hur idrottsanläggningar utformas och upprepas därför inte i detta program.

Genomförande av detta program

För att programmet ska förverkligas krävs samordnade insatser från flera nämnder och bolagsstyrelser inom Göteborgs Stad. Idrotts- och föreningsnämnden har ett övergripande ansvar för att driva och samordna arbetet med programmet. För varje mål pekas ett antal nämnder och bolagsstyrelser ut som ansvariga. Att vara ansvarig för ett mål innebär att planera, genomföra och följa upp insatser som leder till måluppfyllelse i samordning med övriga ansvariga aktörer. För varje mål beskrivs även *andra viktiga aktörer*, vilket är nämnder och bolagsstyrelser som med sin ordinarie verksamhet i olika grad bidrar till att målet uppfylls.

För att ge förutsättningar för en samordning tillsätts samordningsgrupper för respektive målområde. Grupperna kan vara nya eller utgå från befintliga samverkansstrukturer beroende på vad som är lämpligast. Samordningsgrupperna består av de ansvariga förvaltningarna och bolagen och leds av idrotts- och föreningsförvaltningen.

Inom ramen för samordningsgrupperna genomför de ansvariga aktörerna en planering där strategierna omsätts i mer konkreta aktiviteter.

Fler aktörer än Göteborgs Stad behöver bidra med insatser för att programmets målsättningar ska kunna uppfyllas. Utgångspunkten i arbetet med flera av målen i programmet är att Göteborgs Stad ska skapa förutsättningar och stödja andra aktörer. För en god måluppfyllelse är det därför viktigt med en nära samverkan och dialog med stadens invånare, föreningsidrotten, näringslivet, akademien, regionen och andra berörda aktörer.

Uppföljning av detta program

Programmet kommer att följas upp i en halvtidsuppföljning när halva programperioden har passerat och i en fullskalig uppföljning i samband med att programperioden löper ut.

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att genomföra uppföljningarna i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser och presentera dem för kommunfullmäktige.

I egenskap av samordnande aktör ska därutöver idrotts- och föreningsnämnden löpande hållas informerad om utvecklingen av arbetet med programmet.

Uppföljningen kommer att ske i form av uppföljningsrapporter som utgår från indikatorer och andra relevanta underlag. Förutsättningarna att följa upp respektive mål beskrivs i kapitlet ”Uppföljningen av programmets mål”.

Ett program för en levande idrottsstad

Göteborg ska vara en levande idrottsstad där stadens alla invånare kan ta del av idrott i olika former. För många är idrott något som berikar – något roligt, socialt och utvecklande. Att idrotta kan betyda många saker och alla har en egen relation till idrott. I Göteborg ska alla kunna träna, tävla och leka på olika sätt, för olika syften och i olika former.

Idrotten är samtidigt en viktig del av samhället – stärks idrotten stärks hela staden. Idrott och fysisk aktivitet ger långsiktiga folkhälsovinster och har stor betydelse i arbetet för en jämlik hälsa. Idrotten bidrar även till att minska den sociala utsattheten genom att erbjuda människor en meningsfull fritid. Idrottsevenemang stärker känslan av stolthet och gemenskap inför Göteborgs roll som idrottsstad. För ett jämlikt Göteborg, som är robust, nära och sammanhållet och som engagerar och är attraktivt, är idrotten en avgörande kraft.

För att Göteborg ska vara en levande idrottsstad krävs ett arbete på flera fronter samtidigt. Som en grund behöver det finnas en stark och bred föreningsidrott som har förutsättningar att bedriva sin samhällsnyttiga verksamhet. Alla som bor i Göteborg ska känna att de kan vara med i en idrottsförening och de som vill och kan ta nästa steg i sitt idrottande ska kunna göra det. Samtidigt behöver det finnas alternativ för de som vill idrotta på egen hand och på sina egna villkor. Oavsett form på idrottandet är det en förutsättning att det finns platser att utöva idrott på. Idrottsanläggningarna utgör vitala inslag i stadsmiljön och ska vara tillgängliga för alla.

Att arbeta på flera fronter samtidigt innebär att förena perspektiv som till synes står i inbördes konflikt. Idrottsfrågorna ska förstås ur ett brett folkhälsoperspektiv vilket betyder att det sällan finns bara en insats som leder till önskat resultat eller bara ett område som insatserna bör riktas in på. Det innebär till exempel att ett framgångsrikt idrottspolitiskt arbete stödjer *både* breddidrotten och elitidrotten, *både* föreningsidrotten och den idrott som bedrivs på egen hand och *både* kommersiella idrottsevenemang och mindre klubbmästerskap. En levande idrottsstad är en stad som ger utrymme för olika former av idrott.

Det idrottspolitiska arbetet spänner över en lång rad områden såsom folkhälsa, stadsutveckling, civilsamhälle och destinationsutveckling. Det här programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv på alla idrottsfrågor. Det breda anslaget innebär att det idrottspolitiska arbetet på olika sätt stärker en ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet och bidrar till uppfyllelsen av flera av FN:s globala mål i Agenda 2030, se Bilaga 2 ("Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030").

Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete ramas i det här programmet in av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott. För varje målområde finns ett mål formulerat. Programmets målstruktur illustreras av Figur 1.

För varje mål finns ett antal prioriterade strategier. De prioriterade strategierna är viktiga för att uppfylla målen, kompletterar befintlig styrning inom Göteborgs Stad och ställer

krav på en samordning mellan de ansvariga aktörerna. Samtidigt är uppfyllelsen av målen beroende av att kunna bevara och utveckla insatser som redan är etablerade av olika nämnder och bolagsstyrelser. För att tydliggöra utgångsläget och den önskade förflyttningen beskrivs i programmet såväl pågående arbete som behovet av tillkommande insatser.

Figur 1. Programmets målstruktur.

Ett samordnat och fokuserat arbete från alla berörda aktörer gör att Göteborg år 2030 har fler personer, särskilt bland underrepresenterade grupper, som idrottar på egen hand och inom föreningsidrotten, som har möjlighet att göra en satsning inom en stark elitidrott och som samtidigt kan ta del av ett större och bredare utbud av idrottsanläggningar respektive idrottsevenemang.

Idrottsanläggningar

För att kunna idrotta och ha en aktiv fritid behöver det finnas platser att vara på. Idrottsanläggningar är en förutsättning för både den idrott som organiseras inom föreningsidrotten och den idrott som bedrivs på egen hand. Idrottsanläggningar är inte bara byggnader, såsom idrottshallar och simhallar, utan även motionsytor, naturområden och friluftsbad. För att Göteborg ska kunna vara en levande idrottsstad behöver det finnas olika typer av idrottsanläggningar som alla kan ta del av.

Målet för arbetet med idrottsanläggningar är *ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt*. För det ändamålet behöver Göteborgs Stad i samverkan med andra aktörer arbeta på bred front.

Utbudet av idrottsanläggningar behöver utvecklas

Den fysiska aktiviteten och folkhälsan främjas av ett rikt och tillgängligt utbud av idrottsanläggningar. Studier har visat att de personer som bor i områden med ett stort utbud av motionsanläggningar rör på sig mer än andra. Det är därför viktigt att idrottsanläggningar finns tillgängliga för alla runtom i staden. För en levande föreningsidrott är det avgörande att det finns platser att idrotta på.

Behovet av idrottsanläggningar kommer att vara stort de kommande åren. Göteborg väntas år 2040 ha över 700 000 invånare, vilket motsvarar en ökning om drygt 6 000 invånare per år. I takt med att befolkningen ökar behövs fler platser att idrotta på. Det finns dessutom ett behov av att rusta upp eller ersätta befintliga idrottsanläggningar då många uppfördes så tidigt som på 1960- och 1970-talen. Sammantaget krävs ett fokuserat arbete för att säkerställa att det finns tillräckligt många ändamålsenliga idrottsanläggningar de kommande åren.

Alla ska kunna ta del av idrottsanläggningarna på lika villkor

Ett stort utbud av idrottsanläggningar är inte en garanti för att de används av alla. För att fler grupper ska vilja använda idrottsanläggningarna behövs ett aktivt arbete för att minimera hinder och dra nytta av olika möjligheter. Idrottsanläggningarna ska användas jämlikt och därför ska de grupper i samhället som är minst fysiskt aktiva ges goda förutsättningar att använda idrottsanläggningarna.

Mycket talar för att vissa grupper är underrepresenterade på idrottsanläggningarna. Det finns en utbredd fysisk inaktivitet bland framför allt äldre och personer med funktionsnedsättning samt barn och unga i allmänhet och flickor i synnerhet. Många hbtqi-personer upplever därtill hinder i idrottandet. De socioekonomiska förutsättningarna spelar generellt sett en stor roll för den fysiska aktiviteten. Liknande mönster syns bland de som tar del av Göteborgs Stads idrottsanläggningar. Tidigare uppföljningar har visat att i synnerhet flickor är underrepresenterade på kommunens idrottsanläggningar och att könsfördelningen skiljer sig stort från en typ av idrottsanläggning till en annan.

Strategiskt arbete inom stadsutvecklingen

Som byggande aktör har Göteborgs Stad en central roll i att bidra till fler idrottsanläggningar, för såväl breddidrott och motion som elitidrott. Det finns många

behov inom stadsutvecklingen och för att byggandet av idrottsanläggningar ska vara effektivt och framåtskridande krävs en aktiv samverkan mellan de aktörer inom kommunen som är involverade i stadsutvecklingsarbetet.

Utgångspunkten är att det ska vara lätt att ta sig till idrottsanläggningarna. Idrottsanläggningarna ska stödja ett fungerande vardagsliv vilket bland annat innebär att barn och unga på ett tryggt sätt ska kunna ta sig till idrottsanläggningarna på egen hand. Personer med funktionsnedsättning ska inte uppleva att vägen till och från idrottsanläggningarna utgör ett hinder för idrottandet. Det kräver ett aktivt arbete, inom Göteborgs Stad och i dialog med Västra Götalandsregionen, för att alla ska kunna transportera sig tryggt och hållbart till och från idrottsanläggningarna. Det kräver också ett strategiskt arbete med lokaliseringen av idrottsanläggningarna. Öppna idrottsanläggningar som alla kan ta del av på egen hand, såsom utegym, bör exempelvis lokaliseras på ett sätt som gör det möjligt att nå dem via gång- och cykelvägarna. Idrottsanläggningar med ett större upptagningsområde, såsom simhallar, bör lokaliseras i anslutning till annan samhällsservice och kollektivtrafik.

En förutsättning för att kunna bygga nya idrottsanläggningar är att mark för idrottsanläggningar reserveras tidigt i planeringsprocessen och att det görs i en takt som motsvarar befolkningsutvecklingen. När behoven av olika typer av samhällsservice är stora i staden är det en utmaning att få de exploaterbara markytorna att räcka till alla konkurrerande behov. Det finns dock strategier för att fylla behovet av idrottsanläggningar i en växande stad med stora stadsutvecklingsbehov.

För det första behöver det finnas en flexibilitet i hur idrottsanläggningarna planeras och utformas. Snarare än att idrottsanläggningarna byggs som solitära anläggningar ska utgångspunkten vara att idrottsanläggningarna samlokaliseras och samnyttjas med annan samhällsservice såsom bibliotek, fritidsgårdar och förskolor. Det finns i dagsläget exempel på idrottshallar som skolor och föreningsidrotten samnyttjar och liknande samarbeten behöver utvecklas för att stärka idrottsmöjligheterna i staden.

För det andra behöver det ges förutsättningar för ett mer effektivt nyttjande av idrottsanläggningarna genom att planera och utforma dem mångfunktionellt på ett sätt som möjliggör fler former av idrottande. Det kan handla om att tillföra funktioner och ytor som gör det möjligt att utöva fler idrotter och att bokningsbara idrottsanläggningar kompletteras med ytor för spontanidrott. För att skolidrottshallarna ska kunna användas av alla idrotter ska normen vid nybyggnation vara att bygga hallarna i fullmåttstorlek. Ett mer effektivt nyttjande av idrottsanläggningarna är av stor betydelse för att säkra en god tillgång och för att ge förutsättningar för ekologiskt och ekonomiskt hållbara idrottsanläggningar.

För det tredje behöver befintliga idrottsanläggningar och idrottsområden bevaras och utvecklas. Att bevara innebär att vara restriktiv med bebyggelse eller åtgärder som försvårar eller förhindrar verksamheten på idrottsanläggningarna eller idrottsområdena. Befintliga idrottsområden och andra ytor för idrottsändamål ska värnas och i så stor utsträckning som det är möjligt nyttjas för olika former av idrottande. De idrottsanläggningar som nått sin maximala livslängd behöver rustas upp eller ersättas för att invånarna och föreningsidrotten över tid inte ska förlora möjligheter till idrott.

För att det ska finnas ett stort utbud av idrottsanläggningar behöver det samtidigt vara fler aktörer än Göteborgs Stad som bygger. Kommunen har en roll att stödja andra aktörer som kan och vill bidra till att stärka försörjningen av idrottsanläggningar i Göteborg. Stödet kan handla om att upplåta mark åt andra aktörer som vill bygga idrottsanläggningar eller att ge ekonomiska bidrag till idrottsföreningar som vill bygga eller ha driftansvaret för idrottsanläggningar. Kommunens stöd kompletterar det egna byggandet och ska utvecklas för att fler ska kunna bidra till Göteborgs utbud av idrottsanläggningar.

Ett brett och varierat anläggningsbestånd för att nå fler

I Göteborg finns det totalt sett en stor variation av anläggningstyper där idrottshallar, gym och bollplaner hör till de vanligaste. Därutöver finns det ett utbud av bland annat ishallar, simhallar, rackethallar, friidrottsanläggningar, kampsportslokaler, friluftsbad, ridanläggningar och vandringsleder. Även hallar för beachvolleyboll, curling och längdskidåkning inomhus kan räknas in bland anläggningsutbudet.

För att möjliggöra olika former av idrottande behöver det finnas ett brett utbud av olika typer av idrottsanläggningar. Olika grupper efterfrågar olika typer av anläggningar samtidigt som nya idrottsformer växer fram över tid. Flickor har exempelvis andra idrottsvanor än pojkar och skulle gynnas av ett anpassat anläggningsutbud. För att nå fler grupper är det därför viktigt att Göteborgs Stad i dialog med föreningsidrotten och stadens invånare främjar ett anläggningsbestånd som speglar behoven och efterfrågan hos de som ska använda idrottsanläggningarna.

Eftersom idrottsanläggningar kan ha ett större upptagningsområde än bara den egna kommunen behöver Göteborgs Stad även se frågorna ur ett regionalt perspektiv.

Tillgänglighet och trygghet för en jämlik användning

Breda insatser behövs för att locka fler grupper till idrottsanläggningarna. Idrottsanläggningarna ska vara en inkluderande miljö att vistas i och därför behöver underhåll, bekvämlighet och gestaltning utformas med utgångspunkt i målgruppernas förutsättningar och önskemål.

En grundläggande förutsättning för en jämlik användning är att det inte finns fysiska hinder för att använda idrottsanläggningarna. För det ändamålet ska Göteborgs Stad fortsätta bedriva ett aktivt arbete med universell utformning och enkelt avhjälpta hinder samt att informera alla besökare om idrottsanläggningarnas tillgänglighet.

Avgörande för att alla ska känna att de kan och vill ta del av idrottsanläggningarna är att det finns en känsla av trygghet knuten till idrottsanläggningarna och de närliggande miljöerna. Att idrottsanläggningar är fria från alkohol, narkotika och dopning är en grundläggande trygghetsaspekt. Därtill är närvarande ledare och vuxna, trygga transporter till och från idrottsanläggningarna och ett tillgängligt utbud av idrottsanläggningar andra viktiga aspekter av det breda trygghetsskapande arbete som krävs. För att få fler grupper att känna sig trygga att ta del av anläggningarna är det viktigt att de grupper som ska använda idrottsanläggningarna deltar i utformningen.

I den löpande verksamheten kan Göteborgs Stad påverka hur idrottsanläggningarna används på en rad olika sätt. Systemet för tidsbokningar påverkar effektivt användningen

av de idrottsanläggningar som kräver bokning. Även prissättningen och utbudet, exempelvis vilken typ av utrustning som finns på gymmen, styr i viss mån vilka grupper som använder idrottsanläggningarna. Alla dessa instrument bör utformas på ett sätt som främjar en jämlik användning av idrottsanläggningarna.

Mål: Ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska göra det lätt att ta sig till idrottsanläggningarna genom strategiska lokaliseringar och ett aktivt arbete för att alla ska ha möjligheter till trygga och hållbara transporter till och från idrottsanläggningarna.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att idrottsanläggningarna planeras och utformas flexibelt, till exempel genom att samlokalisera och samnyttja med annan samhällsservice.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att idrottsanläggningarna planeras och utformas mångfunktionellt på ett sätt som möjliggör fler former av idrottande.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att befintliga idrottsanläggningar och idrottsområden bevaras och utvecklas i takt med att staden växer.
- Göteborgs Stad ska underlätta för idrottsföreningar och andra aktörer att bygga eller ha driftansvaret för idrottsanläggningar.

Inriktning

För att uppfylla målet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsfastighetsnämnden och stadsmiljönämnden.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Föreningsidrott

Föreningsidrotten är en viktig del av samhället och Göteborg. Föreningsidrotten bidrar med sin verksamhet till en stärkt folkhälsa genom en ökad nivå av fysisk aktivitet och att barn och unga ges möjlighet till en meningsfull fritid. Som folkrörelse stärker föreningsidrotten demokratin genom att ge människor möjligheter till deltagande, inflytande och delaktighet. I Göteborg har föreningsidrotten en kraftfull bredd som gör det möjligt att utöva en mängd olika typer av idrotter.

Göteborgs Stad har en betydelsefull roll i att stödja föreningsidrottens samhällsnyttiga verksamhet. För att stödinsatserna ska vara träffsäkra är det viktigt att ha en nära dialog med föreningsidrotten och bilda sig en god uppfattning om föreningsidrottens behov och förutsättningar.

Eftersom föreningsidrotten kan bidra med mycket för både individen och samhället bör fler ges förutsättningar att delta i den. Målet för arbetet med föreningsidrott är *ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten*.

Stöd till föreningsidrottens grundverksamhet

Idrottsföreningar ska ha förutsättningar att bedriva sin grundverksamhet, att möjliggöra organiserat idrottande för sina medlemmar. Göteborgs Stad bidrar till det genom att erbjuda konsultation och stöd, ekonomiska bidrag samt bokningsbara tider i idrottsanläggningar och andra lokaler till subventionerade taxor. Därtill samarbetar flera nämnder och bolagsstyrelser inom ramen för den så kallade hyresmodellen för att tillgängliggöra lokaler som sedan hyrs ut till föreningslivet.

Göteborgs Stad ska systematiskt utveckla stödet för att idrottsföreningarna ska ha så goda förutsättningar som möjligt för att bedriva sin grundverksamhet. Utgångspunkten är att idrottsföreningarnas relation med kommunen ska präglas av tydlighet, rättssäkerhet och en enkel administration.

Föreningsidrotten behöver tillgängliggöras för fler

Ungefär var tredje svensk är medlem i en idrottsförening. Medlemsantalet skiljer sig stort mellan olika åldrar. Föreningsdeltagandet ökar i takt med åldern fram till tonåren och därefter sjunker det kraftigt. Andelen aktiva ökar därefter igen något bland åldrarna över 25 år, men sjunker bland åldersgrupperna 55 år och äldre.

Nationellt framträder en trend om ett minskat föreningsdeltagande i alla åldersgrupper. Coronapandemin har slagit hårt mot föreningsidrotten och det finns en risk att coronapandemin även i ett längre perspektiv kan spä på medlemstappet ytterligare. Pandemin har slagit särskilt hårt mot deltagandet hos personer med funktionsnedsättning och paraidrottare.

Föreningsidrotten står inför svåra utmaningar med såväl att rekrytera som att behålla medlemmar. Medlemsbristen är allvarlig och innebär för vissa idrottsföreningar ett hot mot att kunna fortsätta existera.

I allt yngre åldrar väljer barn och ungdomar att lämna föreningsidrotten. En nyckelfråga framöver är hur barn och unga kan ges förutsättningar och känna motivation för att fortsätta att vara aktiva inom föreningsidrotten. Statistik för Göteborg visar att

medlemstappet framför allt sker efter 13–15 års ålder. Åldersgruppen 13–15 år har störst andel barn och unga som är aktiva i en idrottsförening (69 procent) och därefter minskar andelen bland 16–19-åringar (58 procent) och 20–25-åringar (40 procent). Mönstret är liknande bland flickor med skillnaden att andelen aktiva flickor (49 procent) totalt sett är lägre än bland pojkar (60 procent).

Utmaningen är att attrahera barn och unga som har andra preferenser och förutsättningar än tidigare generationer. Centrum för idrottsforskning har dragit slutsatsen att det generellt sett finns en efterfrågan hos barn och unga om att ha ett större inflytande över det egna idrottandet. I många fall uppfattas föreningsidrotten snarare som en miljö för tävlingsintresserade. Specialisering och utslagning riskerar att drabba flickor i större utsträckning då flickor mer sällan pekar ut tävling som en drivkraft för idrottandet.

Deltagandet inom föreningsidrotten är till stor del ojämnt fördelat bland befolkningen. Utöver skillnaderna mellan flickor och pojkar och mellan olika åldrar har studier visat ett lägre deltagande bland hbtqi-personer. Föreningsdeltagandet är även starkt knutet till social position. Att vara med i en förening påverkas bland annat av familjers kunskap om föreningslivet och av möjligheterna att betala medlemsavgifter, skjutsa till träningar och liknande.

I Göteborg finns det stora skillnader mellan geografiska områden och deltagandet samvarierar i hög utsträckning med olika socioekonomiska faktorer såsom inkomstnivå. Lägst föreningsdeltagande finns i Västra Biskopsgården där 33 procent av personerna mellan 7 och 25 år är aktiva i en idrottsförening. Det kan jämföras med Torslanda som har högst andel aktiva med 81 procent. De geografiska skillnaderna samspelar med kön och andra faktorer, vilket betyder att skillnaden mellan flickor i Västra Biskopsgården och pojkar i Torslanda är ännu större.

Strategier för att nå fler grupper

Göteborgs Stad bidrar till ett jämlikt deltagande i föreningsidrotten genom att i handläggningen av föreningsbidrag prioritera målgrupperna barn och unga (7–25 år), särskilt flickor, äldre (65 år och äldre) och personer med funktionsnedsättning. För att kunna ta ytterligare steg mot ett ökat och jämlikt deltagande behövs dock fler riktade stödinsatser och som i högre utsträckning harmoniserar med föreningsidrottens målsättningar inom området.

Ett livslångt idrottande ska vara grunden för Göteborgs Stads stöd till föreningsidrotten. Det förutsätter ett fokus på att engagera barn och unga. Barn och unga har mycket att vinna på en meningsfull fritid med fysisk aktivitet samtidigt som idrottsvanorna i vuxen ålder påverkas av de mönster som etableras i tidig ålder.

Ett träffsäkert stöd från kommunen behöver också beakta gruppen äldres särskilda förutsättningar. För äldre kan föreningsidrotten utgöra ett viktigt socialt sammanhang och bidra till en känsla av gemenskap och tillhörighet samtidigt som det möjliggör en aktiv livsstil. Alla i Göteborg ska oavsett ålder känna att de kan vara aktiva i föreningsidrotten, antingen som utövare eller som ledare.

För att behålla intresset hos de aktiva och nå nya grupper i alla åldrar behöver det finnas låga trösklar till föreningsidrotten och en verksamhet som är inkluderande för alla.

De många barn och unga som, framför allt vid 13–15 års ålder, funderar på att sluta behöver motiveras av att det finns olika sätt att fortsätta inom föreningsidrotten. För det krävs en inkluderande och flexibel verksamhet som inte bidrar till en tidig specialisering och utslagning.

Som en del av Riksidrottsförbundets Strategi 2025 har föreningsidrotten själva identifierat att en viktig insats framöver är att utveckla formerna för träning och tävling för att alla ska kunna delta utifrån sina egna villkor. Göteborgs Stad behöver i högre utsträckning utforma sitt stöd till idrottsföreningarna så att det går i linje med idrottstrenderna och föreningsidrottens strategier och målsättningar. I det ingår att stödja en verksamhet som ger möjligheter till flexibilitet och som inte förutsätter tävlingsinslag.

För att nå nya grupper behöver föreningsidrotten ha en närvaro där barn och unga befinner sig och samtidigt erbjuda en tilltalande verksamhet. I samarbete med Göteborgs Stad genomför föreningsidrotten olika kostnadsfria prova-på-aktiviteter, såsom *Street Games* och *Skolan som arena*. Aktiviteter som arrangeras i anslutning till skoldagens slut i skolidrottshallar och andra närliggande idrottsanläggningar har potential att aktivera barn och unga på idrottsanläggningar som många gånger ändå inte används. Samarbetet med föreningsidrotten för det ändamålet ska utvecklas.

För att prova-på-aktiviteterna ska få bästa effekt behöver de utformas träffsäkert. Studier har visat att prova-på-aktiviteter har svårt att nå de grupper som inte redan är idrottsintresserade och att det dessutom är svårt att omsätta deltagandet i ett långsiktigt engagemang i föreningsidrottens ordinarie verksamhet. För att nå bredare kan det krävas insatser som till exempel riktar in sig på förutsättningarna för föräldrar och familjer att vara delaktiga i barnens föreningsidrottande. För att nå brett är det även viktigt att aktiviteter utformas på ett inkluderande sätt och har låga trösklar. Göteborgs Stad behöver tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla rekryteringsinsatserna för att på så vis få fler barn och unga att vilja engagera sig långsiktigt i föreningsidrotten.

För att fler ska kunna delta i föreningsidrotten behövs starka föreningar. De idrottsföreningar som har kapaciteten och viljan att genomföra sociala insatser utöver sin grundverksamhet ska ha möjlighet att göra det. De sociala insatserna kan handla om att låna ut idrottsutrustning, att genomföra utbildningar, att bryta social isolering hos äldre och att anordna lovverksamhet för barn och unga. Att ha ansvaret för en idrottsanläggning kan därtill vara utvecklande för de idrottsföreningar som kan och vill det.

Föreningsidrottens sociala insatser kan bidra till att grupper som står utanför föreningsidrotten får upp ögonen för och lockas till föreningsidrotten. De sociala insatserna kan även vara berikande och utvecklande för idrottsföreningarna samtidigt som insatserna på olika sätt bidrar till samhällsnytta för stadens alla invånare. Göteborgs Stad ska ha en aktiv roll i att stödja och samverka med idrottsföreningar för detta ändamål.

Ett starkt föreningsliv som växer är beroende av dess ledare. Tränare, funktionärer, domare och andra ledare utgör ryggraden i föreningsidrotten och bidrar med avgörande insatser på sin fritid. En nyckelfråga för föreningsidrotten är att rekrytera och behålla ledare. I ett hållbart ledarskap där ledare och tränare stannar kvar utvecklas både träningsverksamhet och sociala relationer där barn och unga ges trygga vuxna förebilder inom sin förening.

Göteborgs Stad behöver tillsammans med föreningsidrotten rikta särskilda insatser för att främja ledarförsörjningen. I samarbete med RF-SISU Västra Götaland erbjuds kostnadsfria utbildningar liksom ett ledarskapsprogram som ska stärka unga ledare och få fler att engagera sig som ledare. Insatserna bygger på rekrytering och utbildning och behöver utvecklas med inriktning på att behålla och stärka de befintliga ledarna så att fler stannar kvar inom föreningsidrotten.

Mål: Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska stödja föreningsidrottens arbete att erbjuda en flexibel verksamhet med eller utan tävlingsinslag för att på så vis minska de avhopp som sker framför allt efter 13–15 års ålder.
- Göteborgs Stad ska i samarbete med föreningsidrotten arrangera aktiviteter för barn och unga i skolidrottshallar och andra närliggande idrottsanläggningar i anslutning till skoldagens slut.
- Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att rekrytera nya medlemmar, bland annat genom att ge förutsättningar för sänkta trösklar i verksamheten.
- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till och samverka med idrottsföreningar som vill och kan bedriva sociala insatser utöver sin grundverksamhet.
- Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att främja ett hållbart ledarskap inom föreningsidrotten.

Inriktning

För att uppfylla målet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga från 7 till 25 år, personer med funktionsnedsättning och personer som är 65 år eller äldre. Arbetet för barn och unga har ett särskilt fokus på flickor och de som har sämre socioekonomiska förutsättningar.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna grundskolenämnden och socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. Andra viktiga aktörer är Förvaltnings AB Framtiden och nämnden för funktionsstöd.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Idrott på egen hand

Det finns många sätt att idrotta och aktivera sig på fritiden. Det kan vara att ge sig ut och springa i sin närmiljö, att köra ett digitalt yogapass hemma eller att boka in sig på ett gruppträningspass i en simhall. Hur vi kan och vill idrotta skiljer sig från person till person och kan variera från dag till dag. Alla ska därför ha förutsättningar att kunna idrotta på sina egna villkor. Målet för arbetet med idrott på egen hand är *ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand*.

Idrott som bedrivs på egen hand ger förutsättningar för fysisk aktivitet och kan komplettera den organiserade idrotten eller fungera som ett alternativ. En tillräcklig nivå av fysisk aktivitet är viktig både för individen och för samhället och folkhälsan. Regelbunden fysisk aktivitet kan förebygga olika välfärdssjukdomar och demens samt främja den psykiska hälsan och välbefinnandet. Det finns sammantaget stora hälsoekonomiska vinster med att stärka förutsättningarna för att kunna idrotta på egen hand.

Stora skillnader i den fysiska träningen

Knappt hälften av alla vuxna i Göteborg, 41 procent, uppger att de utövar pulshöjande träning minst en timme i veckan. Det framgår av Folkhälsomyndighetens undersökning *Hälsa på lika villkor*. Pulshöjande träning innebär i det här sammanhanget fysisk träning som innebär att man blir andfådd, till exempel löpning, motionsgymnastik eller bollspel. Av undersökningen framgår det att äldre inte är lika fysiskt aktiva som yngre. Det är hälften så vanligt att personer som är 65–84 år utövar pulshöjande träning jämfört med 16–29-åringar. Oavsett ålder är aktiviteten större bland män, även om könsskillnaden bland äldre är relativt liten.

Den fysiska aktiviteten skiljer sig även på fler sätt mellan olika grupper i samhället. De personer som har utländsk bakgrund, som har en funktionsnedsättning eller som har en svagare social position hör till de grupper som är mindre fysiskt aktiva än andra. I Göteborg märks ojämlikheten geografiskt där andelen personer som utövar pulshöjande träning varierar från som mest 51 procent i stadsområde Centrum till som minst 31 procent i stadsområde Nordost.

Skillnaden mellan olika gruppers benägenhet att idrotta på egen hand tycks ha ökat under coronapandemin. Bland vissa grupper har idrottandet på egen hand ökat i omfattning medan andra grupper uppger en lägre grad av fysisk aktivitet till följd av coronapandemin. För en jämlik hälsa är det angeläget att alla i Göteborg har goda förutsättningar att idrotta på egen hand.

Strategier för att fler ska kunna aktivera sig

Göteborgs Stad har stora möjligheter att styra hur staden planeras och utformas. För att alla i staden ska ha goda förutsättningar att idrotta på egen hand behöver det finnas ett idrottsperspektiv i stadsutvecklingens planeringsarbete. I ett tidigt skede av planeringen behöver hänsyn tas till behoven hos de grupper som är mindre fysiskt aktiva såsom flickor, personer med funktionsnedsättning och äldre. Utgångspunkten är att det ska vara lätt att aktivera sig och att stadens alla invånare ska ha tillgång till trygga och tillgängliga platser för spontan och lustfylld rörelse.

Privatekonomin ska inte avgöra huruvida man kan idrotta på egen hand. Av 2021 års fritidsvaneundersökning framgår att bara cirka en fjärdedel av högstadieläverna och gymnasieläverna instämmer i påståendet att de fritidsaktiviteter som de vill gå på är gratis eller lagom dyra. Göteborgs Stad ska arbeta för att det ska finnas fler idrottsanläggningar som är avgiftsfria och öppna för alla dygnet runt. Det kan till exempel vara utegym eller andra så kallade aktiva utemiljöer. Det kan också vara mindre ytor för spontanidrott som anläggs i anslutning till andra lokaler och mötesplatser. Ett tillgängligt utbud av idrottsanläggningar som är avgiftsfritt och öppet för alla stärker förutsättningarna för de grupper i samhället som är minst aktiva och som har mest att vinna på en ökad nivå av fysisk aktivitet.

Goda förutsättningar för idrott på egen hand kan också handla om tillgång till utrustning. En park, isyta eller bollplan kan bli något mer om det även finns tillgång till en frisbee, ett par skridskor eller en boll. Idrottsföreningar och andra ideella aktörer som kan och vill göra insatser utöver sin grundverksamhet är viktiga samarbetsparter för att kunna ge alla möjlighet att prova på olika former av idrottande. Att erbjuda utrustning är särskilt angeläget i de geografiska områden som har sämre socioekonomiska förutsättningar och som har en lägre andel fysiskt aktiva och föreningsaktiva.

Ytterligare ett sätt att ge alla i Göteborg goda förutsättningar för idrott är att främja aktiviteter med låga trösklar. Några exempel på den typen av aktiviteter är simskolor för vuxna eller barn, föreningsidrottens öppna aktiviteter samt de främjande insatser som socialnämnderna riktar till inaktiva grupper, bland annat inom ramen för de så kallade hälsoteken. Göteborgs Stad ska främja aktiviteter som är utformade på ett sätt som tar hänsyn till behoven hos de grupper i samhället som är minst fysiskt aktiva. En grupp som är viktig att nå, och som det behöver finnas ett brett och anpassat utbud för, är de personer som har fysisk aktivitet på recept (FaR).

För ett framgångsrikt arbete med strategierna i detta mål är det nödvändigt att kontinuerligt föra en dialog med målgrupperna, vara öppen och lyhörd inför nya idrottstrender och på olika sätt arbeta för att sänka trösklarna för idrottandet.

Varken uppförandet av idrottsanläggningar eller genomförandet av aktiviteter behöver nödvändigtvis utföras av Göteborgs Stad. Det finns många aktörer såväl inom föreningslivet och näringslivet som regionen och andra offentliga aktörer som delar målsättningen att ge förutsättningar för idrott på egen hand. Göteborgs Stad behöver kroka arm med dessa aktörer för att ge stadens invånare de bästa förutsättningarna för att idrotta på egen hand. Göteborgs Stads ska ha en god bild av hur förutsättningarna för att idrotta ser ut och använda de verktyg som står till buds för att på olika sätt utveckla utbudet.

En förutsättning är att stadens invånare har kännedom om det utbud av idrottsanläggningar, utrustning och aktiviteter som erbjuds av olika aktörer. Det finns en okunskap om stadens befintliga utbud som tycks vara större bland äldre, personer med funktionsnedsättning och andra grupper som inte rör på sig i vardagen i lika stor utsträckning som andra. Det framgår av 2023 års resultat av Göteborgs Stads idrottsvaneundersökning. Göteborgs Stad har en roll i att informera om utbudet. På så vis kan kommunen fungera som en plattform för alla de möjligheter till idrott på egen hand som Göteborgs alla aktörer ger förutsättningar för.

Mål: Ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska planera, bygga, rusta upp och ge stöd till idrottsanläggningar som är avgiftsfria och öppna för alla dygnet runt.
- Göteborgs Stad ska utveckla och stödja insatser för att erbjuda utrustning som gör det möjligt att prova på olika former av idrottande som görs på egen hand.
- Göteborgs Stad ska främja aktiviteter för idrott på egen hand som har låga trösklar och som utgår från behoven hos de grupper som är minst fysiskt aktiva.
- Göteborgs Stad ska öka kännedomen om utbudet av idrottsanläggningar, utrustning och aktiviteter för idrott på egen hand.

Inriktning

För att uppfylla målet riktas strategierna framför allt mot följande målgrupper: barn och unga upp till 25 år och flickor i synnerhet, personer som är 65 år eller äldre, personer med funktionsnedsättning och personer med sämre socioekonomiska förutsättningar.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt äldre- samt vård- och omsorgsnämnden. Andra viktiga aktörer är exploateringsnämnden, Förvaltnings AB Framtiden, nämnden för demokrati och medborgarservice, stadsbyggnadsnämnden och stadsmiljönämnden.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Idrottsevenemang och elitidrott

Göteborg har en lång tradition som framgångsrik idrottsstad. Många idrottare på högsta nivå har fostrats i staden och varje år lockas deltagare och besökare från hela världen till idrottsevenemang såsom Göteborgsvarvet, Göteborg Open, Gothia Cup och Gothenburg Horse Show. Göteborgs Stads vilja är att befästa stadens position som ledande hållbar evenemangsstad och en upplevelsedestination i framkant. För att nå dit behöver förutsättningarna för idrottsevenemang och elitidrott stärkas. Målet är *ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott*.

Idrottsevenemang bidrar på olika sätt till stadens utveckling. Ungdomscuper och andra evenemang som riktas mot breddidrotten stärker föreningsidrotten och ger mervärden till staden. De stora idrottsevenemangen stärker stadens besöksnäring och bilden av Göteborg som idrottsstad. I olika former och storlekar utgör evenemangen mötesplatser för alla som bor i staden. Idrottsevenemangen engagerar och skapar gemenskap och kan på så vis bidra till en sammanhållen stad.

Föreningsidrotten i sin helhet drar nytta av en stark och framgångsrik elitidrott. Att tävla och prestera inom sin idrott är en drivkraft för många barn och unga inom föreningsidrotten. Framgångsrika elitidrottare inspirerar och skapar förebilder och kan även utgöra en resurs för föreningsidrotten som framtida ledare.

Mer behöver göras för idrottsevenemang och elitidrott

Föreningsidrotten efterfrågar en samlad röst från kommunen och fler satsningar på idrott på högre nivåer. Mer arbete behöver göras för att skapa en infrastruktur som gör det enkelt att arrangera hållbara och attraktiva idrottsevenemang, på såväl kommersiell som ideell basis. För att kunna ta steg framåt behöver Göteborgs Stad i nära dialog med elitidrotten och evenemangsarrangörer skapa en tydlig bild av behoven hos de berörda aktörerna. Att systematiskt utveckla förutsättningarna för idrottsevenemang och elitidrott ska ha en självklar plats i Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete.

Ett framgångsrikt arbete under programperioden kräver en god samordning mellan olika nämnder och bolagsstyrelser inom kommunen. Aktörer som vill arrangera idrottsevenemang och utöva elitidrott är beroende av ett större antal nämnder och bolagsstyrelser. Att Göteborgs Stad kan tala med en samlad röst är avgörande för framgångsrika idrottsevenemang och en välmående elitidrott.

Idrottsföreningar som har elitverksamhet har vitt skilda förutsättningar och stödet till elitidrotten behöver ta hänsyn till detta. Vissa idrottsföreningar kan vara etablerade elitidrottsföreningar, andra kan vara på väg att göra en elitsatsning och ytterligare andra kan vara på väg att lämna elitidrotten. Vissa idrotter är stora och kommersiella medan andra idrotter har svårare att synas. För en del idrottsföreningar är näringslivet en avgörande samarbetspart för att kunna bedriva en elitverksamhet.

Förutsättningarna för elitverksamhet ser med andra ord olika ut och därför är det viktigt att Göteborgs Stad med sina stödinsatser möter idrottsföreningarna där de är.

Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott

Utgångspunkten är att Göteborgs Stad ska främja och verka för fler hållbara och attraktiva idrottsevenemang som arrangeras av föreningsidrotten eller av andra. För det ändamålet för kommunen strategiska och långsiktiga dialoger med de som arrangerar. Arbetet ska sträva efter socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara idrottsevenemang som växer och som är tillgängliga för alla året om. För en sammanhållen stad är det viktigt att idrottsevenemang finns nära för alla oavsett var man bor.

De återkommande idrottsevenemangen i Göteborg utgör inspirationskällor för de aktörer som vill ta steget att arrangera nya idrottsevenemang. Det är därför viktigt att relationerna med arrangörerna för de återkommande idrottsevenemangen värnas och utvecklas.

Göteborgs Stads markytor, idrottsanläggningar och andra lokaler utgör en viktig resurs för idrottsevenemangen. Dessa ska kunna användas strategiskt för att idrottsevenemangen ska ha lämpliga platser att vara på. Ungdomscuper och liknande arrangemang är därutöver ofta beroende av att det finns möjligheter till övernattning. Göteborgs Stad ska stärka samordningen inom kommunen för att tillgängliggöra sporthallar och skollokaler för det ändamålet.

Eftersom elitsatsningar kan vara en kraft för föreningsidrotten ska Göteborgs Stad bidra till goda förutsättningar för att kunna utöva elitidrott. En central utgångspunkt är att kommunens stöd till elitidrotten ska vara jämlikt och jämställt. Stödet behöver även ta hänsyn till att olika idrotter har olika goda förutsättningar att bedriva elitidrott. Föreningars elitverksamhet ska inte gå ut över de aktiva som inte har ambitionen att elitsatsa. För att stödet ska komma så många som möjligt till del är det viktigt att elitidrottarna kan fungera som ambassadörer för ungdomsidrottare i alla delar av staden.

Med två riksidsrottsuniversitet, två riksidsrottsgymnasier och en omfattande akademisk forsknings- och utbildningsverksamhet i idrottsvetenskap vid Göteborgs universitet, har Göteborg en stark grund som idrottsstad. Akademiska idrottsutbildningar, Riksidsrottsuniversitet och Riksidsrottsgymnasier har ett stort värde för staden och gör att elitsatsande idrottare kan utveckla sitt idrottande i Göteborg genom individanpassade program och möjligheten att kombinera sitt idrottande med studier. Med en stödjande infrastruktur i staden kan elitidrottarens erfarenheter och kunskaper tas till vara även efter den aktiva karriären i olika typer av ledarroller. Tillsammans med akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer har Göteborgs Stad en viktig uppgift att ge idrottsutövare möjlighet att kunna vara verksamma i staden hela livet.

En plattform för Göteborgs Stads stöd till elitidrotten är samarbetet med Riksidsrottsuniversiteten i Göteborg samt med RF-SISU Västra Götaland kring elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg. Dess har en central roll i det kompetenscenter för elitidrott som håller på att etableras och som ska bli navet för samarbetet mellan kommunen, föreningsidrotten, akademien och näringslivet och andra aktörer i frågor som rör stöd till elitidrotten. Kompetenscentret ska stärka elitidrottarens förutsättningar bland annat genom ledarskapsutbildningar, idrottsmedicinsk expertis och en forskningsbaserad kunskapsutveckling.

Grunden för en god ledarskapsförsörjning är dels stadens samarbete med RF-SISU Västra Götaland, dels med akademiernas olika utbildningar och specifikt med Institutionen för kost- och idrottsvetenskap (IKI) vid Göteborgs universitet. IKI antar årligen cirka 80

studenter inom utbildningsprogrammen i Sports Coaching och Hälsopromotion, och har även omfattande forskningsverksamhet inom idrott, kost och hälsopromotion.

En möjlig fortsättning för det tvärssektoriella samarbetet kan även ske inom ramen för det så kallade GoCo Active. GoCo Active är en samverkansplattform för idrottsforskning, medicin och hälsa som drivs av GoCo Health Innovation City och som syftar till att knyta till sig föreningsidrotten, akademien, näringslivet och andra aktörer till ett samarbete.

En förutsättning för att arrangera idrottsevenemang, särskilt större evenemang på elitnivå, är idrottsanläggningar som har tillräcklig kapacitet och som motsvarar föreningsidrottens och besökarnas förutsättningar och behov. Kapaciteten kan handla om läktare, logistik, förtäring och digital infrastruktur liksom olika idrottsliga behov när det handlar om elitnivå. Det är viktigt att det finns ett idrottsevenemangs- och elitidrottsperspektiv när nya idrottsanläggningar utformas samt att befintliga idrottsanläggningar i möjlig mån anpassas för idrottsevenemang och elitidrott.

Mål: Ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till och samverka med föreningsidrotten och andra evenemangsarrangörer för att underlätta för idrottsevenemang på olika nivåer.
- Göteborgs Stad ska i nära samverkan med andra aktörer utveckla stödet till unga elitidrottare.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att utforma och anpassa idrottsanläggningarna på ett sätt som skapar kapacitet för idrottsevenemang och elitidrott.

Inriktning

För att uppfylla målet ska arbetet med strategierna ha en inriktning mot jämlikhet och jämställdhet. Idrottsevenemangen ska vara tillgängliga för alla i olika delar av staden och under hela året. Ett framgångsrikt arbete med idrottsevenemang och elitidrott kräver ett framgångsrikt arbete med föreningsidrotten i sin helhet. Det innebär att inriktningen på arbetet med föreningsidrott, som syftar till att stärka inkluderingen, är viktig för att uppfylla även detta mål.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med de ansvariga aktörerna Got Event och Göteborg & Co. Andra viktiga aktörer är grundskolenämnden, kretslopp- och vattennämnden, stadsfastighetsnämnden, stadsmiljönämnden och utbildningsnämnden.

Uppföljning

Målet följs upp med hjälp av ett antal indikatorer och andra uppföljningsmetoder, se kapitlet "Uppföljningen av programmets mål".

Uppföljningen av programmet mål

Uppföljningen av det idrottspolitiska programmet utgår från en kombination av olika uppföljningsmetoder. En utgångspunkt i uppföljningen är ett antal indikatorer som syftar till att ge en övergripande bild av måluppfyllelsen. För var och en av indikatorerna är förutsättningen att värdet ska öka under programperioden för att indikera att respektive mål är uppfyllt. Lika viktigt för uppföljningen är emellertid att bryta ned indikatorerna i mindre beståndsdelar och att komplettera bilden med exempelvis kvalitativa underlag. Uppföljningen av programmet tar stöd från alla de underlag som vid tillfället kan ge den bästa bilden av måluppfyllelsen.

Det finns flera skäl till att uppföljningen av målen i det idrottspolitiska programmet behöver ha ett brett anslag. För det första finns det många sätt att idrotta på och därför behöver uppföljningen ta hänsyn till en lång rad idrotter och typer av idrottsanläggningar. För det andra innebär programmets ambition om ett jämlikt idrottande att många grupper i samhället behöver ges stärkta förutsättningar att idrotta. För det tredje finns det inte alltid ett enda sätt att mäta måluppfyllelsen, vilket innebär att uppföljningen behöver ge utrymme för flera angreppssätt. Sammantaget förutsätter uppföljningen av programmets mål en bred analys som tar hänsyn till såväl kvantitativa som kvalitativa underlag och som belyses ur olika perspektiv. Kvantitativa underlag kan vara kraftfulla verktyg för att bland annat kunna dra slutsatser om förändringar över tid. Med kvalitativa underlag, såsom intervjuer, kan olika målgruppers perspektiv belysas vilket kan vara nödvändigt för att nyansera bilden.

Det finns ett behov av att under programperioden utveckla uppföljningsmetoderna. Många mätmetoder har inte systematiskt följts upp sedan tidigare och andra mätmetoder väntas tillkomma eller förändras under programperioden. Det kan även finnas behov av att ta initiativ till att utforma nya uppföljningar. Undersökningar som riktas till föreningsidrotten och andra målgrupper är exempel på uppföljningar som skulle ge en bättre bild av programmets måluppfyllelse. Förutsättningarna för att genomföra sådana uppföljningar kommer att undersökas under programperioden. Ett framgångsrikt genomförande av programmet förutsätter ett aktivt utvecklingsarbete med uppföljningen.

Idrottsanläggningar: Ett större utbud av idrottsanläggningar som används jämlikt

Målområdet idrottsanläggningar har ett antal kvantitativa indikatorer som mäter tillgången till idrottsanläggningar, dels i förhållande till befolkningen, dels utifrån invånarnas gång- och cykelavstånd till närmaste idrottsanläggning. Indikatorerna utgår från sex olika anläggningstyper. För att kunna följa upp variationen av olika typer av idrottsanläggningar behöver uppföljningen ta hänsyn till statistik på fler typer av idrottsanläggningar. En indikator följer upp invånarnas upplevelse av utbudet av idrottsanläggningar i staden.

Målet om ett större utbud av idrottsanläggningar kan uppfyllas på fler sätt än att antalet idrottsanläggningar ökar. Ett sätt kan vara att ge förutsättningar för att idrottsanläggningarna nyttjas mer effektivt, till exempel genom att de utformas på ett mångfunktionellt sätt. Av den anledningen bör uppföljningsmetoderna utvecklas för att

kunna ta höjd för att en och samma anläggning kan ge förutsättningar för olika mycket idrottsutövande.

För att kunna uttala sig om utbudet av idrottsanläggningar krävs kvalitetssäkrad data och fastställda definitioner. Eftersom det ofta saknas allmänt vedertagna definitioner av idrottsanläggningar är det därtill svårt att göra jämförelser mellan kommuner. Det är därför viktigt att Göteborgs Stad under programperioden säkerställer uppgifter om tillgången till idrottsanläggningar i Göteborg och samverkar med andra aktörer för att i möjlig mån kunna göra jämförelser mellan kommuner.

När det gäller användningen av idrottsanläggningarna finns en indikator som riktas in på invånarnas nöjdhet. I övrigt är idrottsanläggningarnas besöks- och bokningsstatistik avgörande för att kunna ge en bild av i vilken utsträckning idrottsanläggningarna används på ett jämlikt sätt.

För att kunna uttala sig om tillgången till och användningen av idrottsanläggningar ur ett jämlikhetsperspektiv är det av stor vikt att göra geografiska analyser och att bryta ned statistiken på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet. Eftersom det inte är möjligt att göra med all statistik är det viktigt att värna det behovet i samband med att nya mätetal utvecklas inom området.

Indikator	Basvärde
Antalet sporthallar av fullmått per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,89 (2022)
Antalet bollplaner per 10 000 invånare (11-spelsplaner) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	1,46 (2022)
Antalet utegym per 10 000 invånare (kommunala) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,86 (2022)
Antalet simhallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,20 (2022)
Antalet ishallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,19 (2022)
Antalet ridanläggningar per 10 000 invånare (med föreningsverksamhet) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	0,24 (2022)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste sporthall (> 600 kvm) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	47 % (2019)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste bollplan (11-spelsplaner) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	40 % (2019)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste utegym (kommunala) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	26 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste simhall <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	44 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste ishall <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	50 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste ridanläggning (med föreningsverksamhet) <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	15 % (2021)

Andelen invånare som upplever att det finns många platser att idrotta på generellt sett i Göteborg <i>Källa: Göteborgs Stads idrottsvaneundersökning</i>	58 % (2023)
Andelen invånare som är nöjda med möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	82 % (2021)

Föreningsidrott: Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten

Målområdet föreningsidrott utgår från indikatorer om föreningsdeltagandet bland såväl barn och unga som vuxna i Göteborg. Barn och ungas deltagande mäts både totalt sett i Göteborg och specifikt för det geografiska område, mellanområde, som har lägst deltagande.

För att följa upp målet om ett jämlikt deltagande i föreningsidrotten krävs geografiska analyser och att i möjlig mån bryta ned uppgiften om föreningsdeltagandet i olika grupper, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Bilden kan kompletteras av andra sätt att mäta deltagandet i föreningsidrotten. Göteborgs Stads kommunala aktivitetsbidrag och Riksidrottsförbundets statliga aktivitetsbidrag (LOK-stöd) kan ge en kompletterande bild av deltagandet inom föreningsidrotten.

För att komma djupare i analysen kan det vara värdefullt att ta hänsyn till hur deltagandet skiljer sig mellan olika idrotter. Eftersom idrotters förutsättningar skiljer sig bland annat i termer av lokaler, köns- och ålderssammansättning och huruvida de utövas i lag eller individuellt kan en sådan analys ge en ökad förståelse för föreningsdeltagandet i stort.

Indikator	Basvärde
Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i Göteborg <i>Källa: Riksidrottsförbundets Aktiv i idrottsförening</i>	54 % (2019)
Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i det mellanområde som har lägst deltagande <i>Källa: Riksidrottsförbundets Aktiv i idrottsförening</i>	33 % (2019)
Andelen personer över 18 år i Göteborg som uppger att de är medlem i en idrottsförening <i>Källa: Göteborgs Stads idrottsvaneundersökning</i>	24 % (2023)

Idrott på egen hand: Ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand

Målområdet idrott på egen hand utgår i första hand från antalet personer som uppger att de ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning utifrån hur en av frågorna är ställd i Folkhälsomyndighetens undersökning *Hälsa på lika villkor*. För att kunna följa upp geografiska skillnader pekar en av indikatorerna ut det geografiska område, stadsområde, som har lägst andel.

Övriga indikatorer rör invånarnas nöjdhet med tillgängligheten till och utbudet av aktiviteter och idrottsanläggningar. Eftersom indikatorerna utgår från undersökningar som riktar sig till vuxna bör uppföljningen kompletteras med underlag som utgår från erfarenheterna hos barn och unga. Elevhälsans hälsosamtal med elever i skolan skulle kunna bidra med en bredare bild.

Vidare skulle uppföljningen av målområdet ha nytta av att kunna beskriva vilken typ av idrottande som bedrivs på egen hand. För att få en bredare uppföljning kommer Göteborgs Stad att se över förutsättningarna att utveckla underlag för det ändamålet.

Likt övriga mål är det viktigt för uppföljningen att kunna bryta ned indikatorerna på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Indikator	Basvärde
Andelen personer i Göteborg som minst en timme per vecka ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	41 % (2021)
Andelen personer som minst en timme per vecka ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning i det stadsområde som har lägst andel <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	31 % (2020)
Andelen invånare som upplever att det finns många aktiviteter för träning och idrott i Göteborg <i>Källa: Göteborgs Stads idrottsvaneundersökning</i>	58 % (2023)
Andelen invånare som är nöjda med öppetiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	85 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av belysta motionsspår i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	68 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	63 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av friluftsområden i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	91 % (2021)

Idrottsevenemang och elitidrott: Ett bredare utbud av idrottsevenemang och en stark elitidrott

Målet om ett bredare utbud av idrottsevenemang följs upp genom statistik på de idrottsevenemang som arrangeras i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler och ytor. Uppföljningen tar hänsyn till både antalet idrottsevenemang totalt sett och antalet idrotter som finns representerade på evenemangen. För att täcka in fler idrottsevenemang, exempelvis större kommersiella evenemang, behöver mätmetoderna utvecklas i samspel med uppföljningen av Göteborgs Stads program för destinationsutveckling. Eftersom idrottsevenemangens geografiska spridning är viktig för att evenemangen ska kunna bidra till en jämlik och sammanhållen stad belyses även det i uppföljningen.

Andra sätt att mäta idrottsevenemang är andelen regelbundna besökare och andelen invånare som upplever att det finns ett stort utbud av idrottsevenemang, utifrån vad som framgår av Idrottsvaneundersökningen. Att följa upp övernattningsnätter i samband med ungdomscuper är ett sätt att ge en bredare bild av breddidrottens idrottsevenemang.

Den delen av målområdet som rör elitidrott fångas bland annat av söktrycket på Göteborgs riksidsrottsuniversitet och idrottsutbildningar på gymnasienivå samt på elitidrottsprogrammet High Performance. Andra sätt att följa upp arbetet med elitidrotten förutsätter en tydlig definition av elitidrott och är något som behöver utvecklas under programperioden.

Indikator	Basvärde
Antalet idrottsevenemang som arrangeras i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler och ytor <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	84 (2019)
Antalet idrotter bland evenemangen som arrangeras i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler och ytor <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	22 (2019)
Andelen invånare som minst varje halvår besöker ett idrottsevenemang i Göteborg <i>Källa: Göteborgs Stads idrottsvaneundersökning</i>	32 % (2023)
Andelen invånare som upplever att det finns många idrottsevenemang att besöka i Göteborg <i>Källa: Göteborgs Stads idrottsvaneundersökning</i>	58 % (2023)
Antalet behöriga förstahandssökanden till riksidsrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) i Göteborg <i>Källa: Göteborgsregionen</i>	201 (2022)
Antalet studenter som är inskrivna vid ett riksidsrottsuniversitet i Göteborg <i>Källa: Riksidsrottsuniversiteten i Göteborg/RF-SISU Västra Götaland</i>	222 (2022)
Antalet sökande till elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg <i>Källa: RF-SISU Västra Götaland</i>	111 (2021)

Centrala begrepp

Elitidrott

Prestationsinriktad idrott med fokus på tävling på högsta nivå.

Föreningsidrott

Samlingsnamn för alla idrottsförbund som är anslutna till Riksidrottsförbundet samt deras medlemsföreningar. Föreningsidrotten kan likställas med det som ibland benämns idrottsrörelsen.

Idrott

Samlingsbegrepp för fysisk aktivitet som består av träning och lek, tävling och uppvisning.

Idrottsanläggning

Anlagt eller anvisat område på mark, i luften eller i vatten som används för någon form av idrott. Det innebär att det kan handla om såväl idrottshallar, större arenor och näridrottsplatser som friluftsbad och park- och naturområden.

Idrottsevenemang

Evenemang inom idrott som vanligtvis innefattar tävling och som samlar åskådare och deltagare. I programmet avses både evenemang på högre och lägre nivåer, det vill säga både ungdomscuper, elitlagsmatcher och individuella mästerskap.

Idrottsförening

Ideell organisation som utövar organiserad idrott.

Jämlikhet

Handlar om att skapa likvärdiga livsvillkor för alla, oavsett socioekonomisk status, geografisk hemvist, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning.

Bilaga 1. Relaterade styrande dokument

Styrande dokument	Giltighets-period	Beslut	Diarie-nummer
Göteborgs grönplan för en nära, sammanhållen och robust stad	2022–2030	Park- och naturnämnden 2022-06-20 § 121	0260/22
Göteborgs Stads barnrättsplan	2022–2024	Kommunfullmäktige 2022-06-09 § 12	1109/20
Göteborgs Stads energiplan	2022–2030	Kommunfullmäktige 2022-04-28 § 26	0201/22
Göteborgs Stads friluftsprogram	2018–2025	Kommunfullmäktige 2018-05-17 § 15	0671/18
Göteborgs Stads handlingsplan för Åldersvänliga Göteborg	2021–2024	Kommunfullmäktige 2021-05-20 § 21	0632/19 (0110/21)
Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram	2021–2030	Kommunfullmäktige 2021-03-25 § 18	0409/19
Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program	2018–2035	Kommunfullmäktige 2018-03-22 § 24	1332/16 (0110/21)
Göteborgs Stads plan för jämställdhet	2019–2023	Kommunfullmäktige 2019-01-31 § 13 (reviderad 2021-02-18)	0445/14 (0110/20)
Göteborgs Stads plan för ridsport	2020–2024	Kommunfullmäktige 2019-12-10 § 13	0933/19
Göteborg Stads policy för säkerhetsåtgärder i planering av stadsmiljöer	2021–tills vidare	Kommunfullmäktige 2021-01-28 § 16	1429/18
Göteborg Stads program för destinationsutveckling	2023–2030	Kommunfullmäktige 2023-05-25 § X	-
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	2021–2026	Kommunfullmäktige 2015-06-11 § 14 (reviderad 2020-11-12 § 17)	0759/19
Göteborgs Stads program för en jämlik stad	2018–2026	Kommunfullmäktige 2018-01-18 § 10	1377/17
Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor	2017–2023	Kommunfullmäktige 2017-01-26 § 12 (reviderad 2022-01-27 § 10)	1407/14 (0110/21)
Göteborg Stads program för lokalförsörjning	2020–2026	Kommunfullmäktige 2020-03-19 § 4	1006/18
Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhälle	2019–tills vidare	Kommunfullmäktige 2019-09-12 § 33	0704/17 (0110/20)
Göteborgs Stads riktlinje för hantering och upplåtelse av (skol-)lokaler i samband med	2012–tills vidare	Kommunfullmäktige 2012-05-31 § 5	0806/09 (0110/20)

övernattningsverksamhet mm vid idrottscuper och andra föreningsarrangemang för ungdomar			
Göteborg Stads riktlinje för markanvisningar	2021–tills vidare	Kommunfullmäktige 2021-05-20 § 22	1529/20
Göteborgs Stads riktlinjer för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet	2020–tills vidare	Kommunfullmäktige 2020-11-12 § 21	0602/20
Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program	2022–2026	Kommunfullmäktige 2022-06-16 § 4	0355/20
Göteborg Stads översiktsplan	2022–tills vidare	Kommunfullmäktige 2022-05-19 § 26	1538/21
Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs Stad	2019–2022	Kommunfullmäktige 2019-10-29 § 10	0110/18
Policy för fysisk tillgänglighet i Göteborgs Stad	2016–tills vidare	Kommunstyrelsen 2006-06-14 § 273	-
Strategi för utbyggnadsplanering	2014–2035	Byggnadsnämnden 2014-02-11 § 44	0477/11
Trafikstrategi för en nära storstad	2014–2035	Trafiknämnden 2014-02-06 § 44	0995/13

Bilaga 2. Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030

För att uppnå en ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet antog FN:s generalförsamling år 2017 Agenda 2030 som bland annat består av 17 globala mål för hållbarhet, se Figur 2. Sverige och alla andra länder bär ett gemensamt ansvar för att målen ska uppnås till år 2030. I Sverige görs mycket av arbetet på kommunal nivå vilket betyder att Göteborgs Stad och andra kommuner har en viktig roll att förverkliga målen.

Figur 2. De 17 globala målen i Agenda 2030.

Eftersom det idrottspolitiska programmet spänner över många områden påverkar programmet ett större antal av de globala målen. Programmet bidrar med sina fyra mål framför allt till att uppfylla mål 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11 och 17.

Alla fyra mål i programmet påverkar mål 1, 3, 4, 5, 10 och 17. Det är framför allt programmets genomgående jämlikhetsperspektiv som har påverkan på mål 1, 5 och 10. Mål 3 och 4 får kraft av arbetet för att stärka förutsättningar för en fysisk aktivitet. Att programmet genomgående uppmuntrar till partnerskap med föreningsidrotten och andra aktörer bidrar till uppfyllelsen av mål 17.

Arbetet med idrottsanläggningar syftar bland annat till att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla, vilket bidrar till uppfyllelsen av mål 11. Arbetet syftar även till att skapa hållbar, motståndskraftig och inkluderande infrastruktur vilket har påverkan på mål 9.

Arbetet med idrottsevenemang och elitidrott främjar en gynnsam och hållbar turism och därmed mål 8.